СВОБОДА

Пам’ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

ЦІНА $1.00 РАЗ НА ТИЖДЕНЬ ONCE A WEEK PRICE $1.00

РІК CXIII П’ЯТНИЦЯ, 27 СІЧНЯ 2006 РОКУ ЧИСЛО 4 VOL. CXII FRIDAY, JANUARY 27, 2006 No. 4

Перша річниця президентства Віктора Ющенка

КИЇВ. – 23 січня виповнився рік, як Віктор Ющенко склав присягу Президента України. Президент В. Ющенко виступив зі зверненням до громадян і запропонував шляхи виходу з нинішньої політичної кризи, викликаної рішенням парляменту про відставку уряду Юрія Єханурова. Президент не визнав результатів того голосування і оскаржив рішення парляменту в Конституційному суді. На думку оглядачів, січень цього року став найтяжчим періодом президентства В. Ющенка після низки попередніх криз – нафтової, м’ясної, цукрової, після корупційного скандалу в його оточенні і розколу „помаранчевої“ команди. Серед досягнень оглядачі називають помітне покращення стану свободи слова в країні. Нижче подаємо провідні тези телевізійного звернення Президента України Віктора Ющенка до українського народу з нагоди першої річниці інавгурації.

Шановні співвітчизники!

Дорога українська громадо!

Рік тому я на Конституції України та Пересопницькому Євангелії присягнув на вірність Україні і своєму народові. Для країни і для мене особисто це був надзвичайно важливий, складний, часом драматичний, але переломний рік. Я дякую кожному з вас за те, що ми прожили цей рік разом, за вашу віру і підтримку. Ми разом довели, що український народ здатен побудувати сучасну самостійну демократичну державу. Ми усвідомили, що дати відповідь на зовнішні і внутрішні виклики можна тільки разом. Нас об’єднало найважливіше – почуття національної гідності. Сьогодні ми говоримо – так, я громадянин України і пишаюся цим! І це – головне досягнення першого року мого президентства.

2005 рік був, у першу чергу, роком переоцінки поглядів у суспільстві. І в цьому його історична цінність. Ми всі по-новому побачили себе і свою країну, її історію і її майбутнє (...).

За рік зроблені важливі кроки для виведення економіки з тіні. Доходи національного бюджету зросли у півтора рази. Ми повернули країні мільярди гривень, вкрадених від непрозорої приватизації. Турбота про дитину, маму, сироту, пенсіонера залишається головним пріоритетом влади. Реальні доходи населення зросли на двадцять відсотків. Це найвищий показник за роки незалежності України.

Важливим завданням залишається створення нових робочих місць. Я гарантую, що за 5 років мого президентства ми зформуємо умови, за яких кожен працездатний українець матиме достойну роботу і гідну оплату праці (...).

Важливим досягненням нової команди є свобода слова. Слово „темник“ назавжди пішло в історію.

Україну поважають у світі (...). Ми стали ближче до Европи. Ми стали зрозумілими для Росії. Світ визнав, що Україна вміє відстоювати свої національні інтереси. Переконливий приклад тому – вирішення газової проблеми. Уряд, як і обіцяв, не збільшив ціни на газ для населення. Україна забезпечена найдешевшим в Европі паливом. При цьому газотранспортна система України залишається власністю нашої держави. Про її передання іншим країнам чи групі країн не може бути й мови.

Відповідальна влада повинна аналізувати і свої прорахунки. Всім, хто рік тому стояв поряд зі мною на Майдані, я дав шанс працювати в команді Ющенка. На жаль, власні амбіції іноді брали гору. В результаті країна втрачала час (...).

Як Президент України, я не дозволю деструктивних кроків, які призводять до зниження темпів розвитку держави. Головний урок 2005 року для влади – Україна понад усе! Ми маємо бути сильною і єдиною командою, відмовитися від власних амбіцій заради майбутнього.

Сьогодні я хочу говорити з вами про те, якою завтра буде наша країна. 2006 рік – це рік впровадження національних реформ. Йдеться про сфери, важливі для кожного – зокрема, медицину, освіту, село, судову реформу.

Перше – програма „Здоров’я нації“, яка забезпечить кожній людині гарантований перелік безоплатних медичних послуг. Ми відновимо базову систему охорони здоров‘я на селі. Відповідальність за здоров’я нації, інвестиції в охорону здоров’я я розглядаю як внесок у розвиток економіки та боротьбу з бідністю. Під опіку я беру впровадження національних програм боротьби з раком, туберкульозою, ВІЛ/СНІДом, хворобами серця та крові.

(Закінчення на стор. 3)

Фундації „Україна - США“ - 15 років

Президент Фундації „Україна – США“ Надія МекКонел

Петро Войцеховський

ВАШІНҐТОН. – 19 січня в американській столиці, в приміщенні Фундації „Україна-США“, відбулося відзначення 15-ої річниці її діяльности. Це зібрання дещо відрізнялося від типових святкувань, які бувають у столичних установах: на цей раз не було помпезних промов та фуршетів. Навіть саме приміщення – затишне та дбайливо оздоблене українськими прикрасами – мовби промовляло, що тут не звикли святкувати, а звикли працювати: воно було надто малим, щоб вмістити всіх, хто прийшов туди в цей день. Але, попри тісноту, урочиста піднесеність відчувалася у настрої кожної присутньої людини.

Напевно, дехто з них подумки поринав у 1991 рік, коли у світі з’явилася незалежна Українська держава; тоді ж була заснована і фундація „Україна-США“. Для багатьох патріотів то були часи великого ентузіязму та великих сподівань. Чимало яскравих особистостей з числа української діяспори відважно полишили безпечне існування в Америці та з доброї волі вирушили до історичної батьківщини, прагнучи віддати їй свої знання та досвід. Згадуючи про це в одному з інтерв’ю, Катерина Чумаченко – вона була серед співзасновників Фундації та представляла її у Києві на початку 1990-их – підкреслювала: „Починаючи з 1991 року, наша діяспора була більш активною у спробах допомогти Україні, ніж інші національності у своїх зв’язках з історичною домівкою. Українці-діяспоряни намага-

(Закінчення на стор. 5)

Газ став засобом політичного тиску Росії на Грузію та Вірменію

ПАРСИПАНІ, Н. Дж. – Заступник Державного секретаря США з питань Европи та Евразії Деніел Фрід заявив 24 січня, що Росія використала газові проблеми для політичного тиску на Україну. „Росія є і, напевне, залишатиметься основним постачальником енергоносіїв до України. Проблемою є очевидне використання політичного тиску на Україну, а також завершення переговорів угодою з непевним посередником – „РосУкрЕнерго“, компанією, про яку не дуже багато відомо як у США, так і в Европі та Україні“, – сказав він.

Ця заява пролунала напередодні очікуваного підписання у Києві угоди між українським „Нафтогазом“, російським „Газпромом“ та „РосУкрЕнерго“ щодо створення спільного підприємства з постачання газу до України. Одночасно „Ґазпром“ звинуватив Україну в тому, що вона перебільшила узгоджені обсяги російського газу, призначеного для експорту до Европи, із своїх трубопроводів.

Міністерство економіки України розповсюдило заяву, у якій прогнозується уповільнення росту в промисловості на 2-3 відс. у зв’язку з підвищенням цін на газ та нестабільною політичною ситуацією.

Держдепартамент США, як повідомив прес-секретар Шон МекКормік, закликав Росію розібратися з причинами вибухів на магістральному газопроводі у Північній Осетії, через які Грузія та Вірменія виявилися відрізаними від постачання енергоресурсів. 22 січня внаслідок диверсій було виведено з ладу магістральні газопроводи „Північний Кавказ – Закавказзя“ і „Ставрополь – Моздок – Тбілісі“, а також підірвано три опори електроліній високої напруги у Карачаєво-Черкесії, через що припинилося постачання російської електроенергії в Грузію.

Президент Грузії Михайло Саакашвілі звинуватив російську сторону в навмисній диверсії на енергооб’єктах Північного Кавказу і зажадав від Москви видати осіб, котрі скоїли диверсії. Міністерство внутрішніх справ Грузії зажадало від Росії видання грузинським правоохоронним органам офіцерів Головного розвідувального управління (ГРУ) Генштабу РФ Анатолія Сисоєва і Романа Бойка, яких грузинська сторона звинувачує у скоєнні на території Грузії терористичних і диверсійних актів.

За матеріялами ЗМІ

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

„Укртелеком" продадуть у дусі „Криворіжсталі"

КИЇВ. – Процес приватизації „Укртелекому" почнеться в лютому-березні 2006 року. Таку думку висловив 24 січня міністер транспорту і зв'язку (за рішенням ВР – в.о. міністра) Віктор Бондар. „Я думаю, що процес почнеться в лютому-березні цього року. Затягувати всю цю історію з приватизацією далі вже нікуди. Уряд своє слово сказав, і тепер необхідно підготувати підприємство до конкурсу. На мій погляд, продаж необхідно проводити у дусі „Криворіжсталі" – зібрати інвесторів і провести між ними авкціон, нехай торгуються", – сказав міністер. На думку міністра, від продажу „Укртелекому" держава виручить близько 4 млрд. дол.

ВР – на зимових вакаціях

КИЇВ. – Голова Верховної Ради Володимир Литвин 20 січня закрив восьму сесію парляменту. Остання, дев'ята сесія, парляменту нинішнього скликання відкриється 7 лютого. В. Литвин вважає основним досягненням восьмої сесії те, що Рада стала реальним центром політичного життя країни. Тепер, за словами голови, від депутатів залежить, наскільки вони зможуть скористатися таким впливом. В. Литвин у черговий раз закликав політиків до взаєморозуміння та додав, що зараз усім політичним силам необхідно підготуватися до парляментських виборів, виключити можливість використання адміністративного ресурсу і цивілізовано їх провести. 19 січня більшість депутатів проголосувала за відставку двох міністрів – палива та енергетики Івана Плачкова та юстиції – Сергія Головатого. Парлямент також висловив недовіру голові „Нафтогазу" Олексієві Івченку.

Вручено державні нагороди

КИЇВ. – Президент України В. Ющенко 22 січня взяв участь у церемонії відзначення державними нагородами громадян, які зробили значний внесок у справу побудови новітньої української державности, піднесення авторитету України у світі, своєю працею принесли країні успіх та визнання. У столичному Будинку вчителя, де відбулася урочиста церемонія нагородження, Президент закликав усі політичні сили України та представників влади зосередитися на забезпеченні політичної стабільности в державі, особливо в такий складний період, як виборча кампанія. Після виступу відбулося вручення державних нагород. Серед нагороджених – Василь Стус (звання Героя України, посмертно), Ніна Матвієнко, Ігор Юхновський та Олександер Силин (звання Героя України), брати Горині – Михайло (орден „За заслуги" II ступеня) та Богдан (орден князя Ярослава Мудрого V ступеня).

Президент України Віктор Ющенко вітає Народну артистку України Ніну Матвієнко під час урочистих зборів з нагоди святкування Дня Соборности України в Києві 22 січня з присвоєнням їй звання Героя України.

Фото УНІАН

Населення України продовжує зменшуватися

КИЇВ. – Населення України продовжує зменшуватися. Станом на 1 грудня 2005 року його чисельність складала 46.96 млн. осіб. Як повідомляє Державний комітет статистики, з 46. 958, 740 осіб до початку грудня в містах проживали 31. 886, 688, у сільських районах – 15. 072, 052 осіб. Природний приріст населення за січень-листопад 2005 року в Україні, як і раніше, негативний. У країні народилося 389, 831 осіб, померло – 715, 462 осіб, причому 3,889 з них – діти у віці до 1 року. За оприлюдненими у жовтні прогнозами Інституту демографії і соціяльних досліджень Національної Академії Наук, до 2050 року чисельність населення України може зменшитися до 35 мільйонів осіб.

Нікопольський завод проданий незаконно

КИЇВ. – Верховний суд України поставив остаточну крапку у справі про приватизацію Нікопольського заводу феросплавів, контрольний пакет якого належить зятеві колишнього Президента Кучми Вікторові Пінчуку. Суд постановив, що НЗФ був проданий незаконно. У той же час промислово-фінансовий концерн „Придніпров'я", власник заводу, має намір оскаржити рішення українського правосуддя в Европейському суді з прав людини. Консорціюм „Придніпров'я", близький до корпорації „Інтерпайп", придбав контрольний пакет акцій Нікопольського заводу на 410 мільйонів гривень у 2003 році. Реальна вартість підприємства, як вважають експерти, – у кілька разів більша. Аналітики відзначають, що у разі повторного конкурсу з продажу НЗФ реальним претендентом на частку „Придніпров'я" буде інший власник заводу, що має близько 26 відсотків акцій – група „Приват", керівники якої, зокрема Ігор Коломойський, є запеклими конкурентами Віктора Пінчука.

Акція „2006-ий – рік української книжки в Україні"

ЛЬВІВ. – 23 січня розпочалася акція „2006-й – рік української книжки в Україні" під гаслом „Пам'ятай про газову війну – читай українське". Тепер на полицях львівських крамниць співвідношення української та російської книжки становить 9 до 1 не на користь України, заявляють представники Асоціяції видавців та книгорозповсюджувачів Львівщини. У рамках акції відбуватимуться численні заходи, які пропагуватимуть національні видання. Видавці також звернулися до влади, політиків та громадських діячів зі закликом підтримати становлення національної мережі книгорозповсюдження і долучитись до поширення української книжки в бібліотеки у районах области. У зверненні мовиться, що газова війна – це війна за тепло у домівках, а книжкова, яку в нерівних умовах ведуть книгарні України – це боротьба за душі українців.

Росія заборонила м'ясо і молоко з України

КИЇВ. – Український уряд підтвердив, що Росія від 20 січня запровадила заборону на ввезення з України всіх продуктів тваринництва. Український міністер аграрної політики Олександер Баранівський повідомив, що він звернувся з проханням до російського міністра скасувати, як сказано, тимчасову заборону на імпорт української молочної продукції. О. Баранівський раніше повідомив, що напередодні до заборони на м'ясні продукти російські офіційні органи додали молочну продукцію. Приводом для заборони російська сторона назвала незадовільну ветеринарно-санітарну контролю над продукцією, що ввозиться з України. Міністерство сільського господарства Росії заявило, що воно передбачає можливість політичних оцінок заборони і наголошує на тому, що керується лише потребою захисту споживачів.

Українсько-польська академія над Сяном

ПЕРЕМИШЛЬ. – Перебуваючи 17 січня в Перемишлі, прем'єр-міністер Польщі Казімєж Марцінкевіч доволі несподівано задеклярував свою підтримку ідеї створення в цьому місті українсько-польського вищого навчального закладу. Відповідне рішення прем'єр пообіцяв ухвалити вже незабаром. Ідея створення в Перемишлі українсько-польського вищого навчального закладу виникла ще в 1990-их роках, однак, після того, як у Любліні постав Европейський колеґіум польських та українських університетів, про неї на певний час забули всі, крім місцевих ентузіястів. Серед них – ректор Перемиської державної вищої професійної школи професор Ян Драус і директор Південно-східного наукового інституту в Перемишлі Станіслав Стемпєнь, який підкреслив, що Перемишль не має наміру конкурувати з Любліном. У Перемишлі група місцевих однодумців плянує поступово створити вищий навчальний заклад, у якому студенти з Польщі і України могли б отримувати вищу освіту за програмами для бакалаврів і магістрів.

Депутати збільшили розмір держдопомоги самотнім матерям

КИЇВ. – Верховна Рада України прийняла закон України „Про внесення змін до Закону України „Про державну допомогу сім'ям з дітьми" (щодо підвищення розміру допомоги на дітей самотнім матерям)". За цей закон проголосували 230 народних депутатів з 407, зареєстрованих у залі. Законом передбачені зміни, які збільшують мінімальний розмір державної допомоги на дітей самотнім матерям або матері (батькові) у разі смерти одного з батьків з 10 до 30 відсотків прожиткового мінімуму для дитини відповідного віку. Крім того, законом продовжено термін надання такої допомоги, якщо дитина навчається на денній формі навчання у вищих навчальних закладах і професійно-технічних навчальних закладах, з 18 до 23 років.

У Києві – найхолодніше з 1942 року

КИЇВ. – В Україні тривають надзвичайно суворі морози, які протягом минулого століття спостерігалися лише кілька разів. З багатьох регіонів України надходять повідомлення про загибель і обмороження людей. На стрічках інформагенцій – чимало новин про аварії в мережах теплопостачання. Потепління в Україні синоптики очікують лише наприкінці тижня. На Вінниччині надзвичайний холод останніх кількох днів убив восьмеро людей. Троє осіб, очевидно бездомних, загинули під час пожежі, коли вони ховалися у колекторі теплотраси в Дніпропетровську. У кількох містах влада і благочинні організації організують харчування і ночівлю людей без постійного місця проживання. У Львові для них розгорнуто кілька наметів і польову кухню. Уряд Криму через сильні морози ухвалив рішення тимчасово призупинити навчання в школах на тиждень, повідомила 23 січня урядова пресслужба у Симферополі. Як свідчать синоптики, нинішній січень є одним з найбільш холодних за останні сто років. У Києві подібні морози востаннє були 1942 року. Синоптики кажуть, що під кінець тижня по Україні почнеться потепління на 10-12 градусів.

За повідомленнями інформаційних аґентств

Перша річниця ...

(Закінчення зі стор. 1)

Друге – модернізація системи освіти. Середня і вища школа – це старт для нових поколінь. Настав час „економіки знань", коли інтелектуальні ресурси приносять країні значно більший прибуток, аніж природні. Для кожної української родини якісна освіта – це шанс для її дитини(...). Ми повернемо шану вчителеві, дамо йому достойну зарплату, сучасне робоче місце. Ми викорінимо корупцію в системі освіти шляхом запровадження незалежного тестування у вузах.

Третє – українське село. Програма розвитку села створить сприятливі умови для аграрного сектору. Підтримка фармера, кредитування сільського господарства та будівництва житла, впровадження соціальних програм стимулюватимуть повернення молоді на село. В аграрний сектор мають прийти сучасні технології.

Четверте й одне з найголовніших завдань влади – це диверсифікація українського енергоринку та програма енергозбереження. Щоб забезпечити енерґетичну незалежність країни, ми плянуємо впродовж року знизити енергоспоживання мінімум на 10 відсотків.

П'яте – буде започатковано маштабну реформу судової системи. Держава отримає справедливу і незалежну судову владу, а кожна людина зможе захистити свої права(...).

Наші зовнішньополітичні пріоритети залишаються незмінними. Приєднання до Европейського союзу – головна стратегічна мета України. На порядку денному також – якісна перебудова українсько-російських відносин. Я вимагатиму від кожного урядовця, від кожного українського дипломата жорстко відстоювати національні інтереси України.

Сподіваюся, що новий парлямент активізує роботу з приведення національного законодавства до европейських норм і стандартів. Це прискорить шлях України до ЕС і НАТО.

2006 рік – рік парляментських виборів, що стануть важливим іспитом суспільства на демократію. Як Президент України, я запевняю – це перші вибори, де не буде задіяно адмінресурс, де влада не тиснутиме на виборця. Як гарант Конституції, я жорстко реагуватиму на будь-який сигнал порушення виборчого законодавства. Агітація має проводитися виключно за партійні кошти. Ця норма має працювати не вибірково, а для всіх!

Сьогодні я підписав Указ „Про забезпечення проведення демократичних, чесних і прозорих виборів 2006 року".

Я зобов'язую центральну та регіональну владу створити всі умови для проведення вільних і прозорих виборів. Влада гарантує всім політичним силам рівні можливості для агітації.

Я звертаюся до всіх партій і бльоків з пропозицією підписати Меморандум про чесні вибори.

В той же час я не дозволю жодній політичній силі працювати на розкол України, спекулювати на темах мови, релігії, федералізму чи сепаратизму.

Шановні співвітчизники! Проявіть активну громадянську позицію. Ми маємо разом вибрати новий відповідальний український парлямент. Пам'ятайте – від результатів березневих виборів залежить розвиток України на наступні п'ять років.

Україна стане сильною і заможною державою. Для цього влада повинна бути відповідальною, професійною і патріотичною. Останні події у Верховній Раді ще раз продемонстрували, що розвиток держави можна забезпечити лише за умов політичної стабільности. Ми повинні досягти узгодженої роботи всіх гілок влади.

Сьогодні я пропоную плян щодо стабілізації суспільно-політичної ситуації в Україні.

Перше. Вважаю за необхідне запровадити мораторій на прийняття будь-яких рішень чи дій з боку законодавчої та виконавчої влади, що можуть призвести до дестабілізації ситуації в Україні. Президент, уряд та Верховна Рада мають разом створити умови, аби в країні пройшли чесні вибори, було обрано новий парлямент, зформовано більшість, яка і визначить новий уряд.

Друге. Необхідно забезпечити дієздатність та повноцінну роботу Конституційного суду України. Верховна Рада, згідно закону, має привести до присяги суддів Конституційного суду. Це – першочерговий пріоритет дев'ятої сесії Верховної Ради України. Депутатам потрібно досягнути згоди щодо обрання парляментом суддів Конституційного суду. Вірю, суспільство оцінить такий крок парляменту. Як Президент України, для якого закон – понад усе, я визнаю, що з 1 січня 2006 року, згідно з рішенням Верховної Ради, в країні діє оновлена Конституція. Але я не вважаю її ідеальною. Реформа Основного закону відбулася без участи громади, навіть без обговорення в українському парляменті. Вважаю, що суспільство повинно сказати своє слово відносно конституційних змін. Після парляментських виборів нас очікує чесний діялог щодо політичної реформи.

У свою чергу, і це третій пункт мого Пляну, я ініціюю створення спільної робочої групи з рівним представництвом уповноважених від Президента, парляменту та уряду. Першочерговим завданням цієї групи буде розробка пропозицій щодо гармонізації діяльности гілок влади.

Переконаний, важливим кроком у цьому напрямку є прийняття законів, які стоять на порядку денному як першочергові у зв'язку з запровадженням політичної реформи в Україні. Зокрема законів про Кабінет Міністрів України, про Президента України, про опозицію, про всеукраїнський референдум та ін.

Рік тому я пообіцяв, що ми змінимо владу.

Перші кроки в цьому напрямку зроблено. Парляментські вибори мають закріпити зміни, повністю демонтувати стару систему влади. Вірю, у березні 2006 року переможуть демократичні партії та бльоки. Для перемоги і реформ потрібна команда. Моя команда – це кожен з вас.

Вірю в кожного з вас! Знаю, наша сила – в єдності! І ми можемо зробити Україну сильною і процвітаючою!

Слава кожному з вас!
Слава Україні!

Помер д-р Роман Барановський

Св. п. д-р Роман Барановський

23 січня в Кергонксоні помер, на 101-му році життя, доктор ветеринарії, активний громадський діяч, секретар Американсько-Української Координаційної Ради, член Пластового куреня „Лісові чорти", кавалер Мальтійського ордену, багаторічний автор „Свободи" Роман Барановський.

Д-р Р. Барановський народився 12 червня 1905 року в старовинному Галичі на Прикарпатті, в родині українського греко-католицького священика о. Євстахія і Софії з роду Нестайків. Народну школу і гімназію закінчив в Бучачі на Тернопільщині. Під час визвольних змагань і виникнення Української Народної Республіки нелеґально перейшов за Збруч і записався добровольцем до військового шпиталю. Повернувшись до Галичини, вступив до Академії ветеринарної медицини у Львові, яку закінчив в 1931 році. В 1937 році одружився з лікарем-дентистом Стефанією Дмоховською, в 1938 році народився їхній син Юрій. З початком війни, у вересні 1939 року, Р. Барановський був покликаний до польського війська і невдовзі потрапив до німецького полону, де перебував до 1940 року. Після звільнення працював у військовому шпиталі в Згєжу біля Лодзі, відтак – міським ветлікарем в Ставішині біля Каліша. В 1944 році в подружжя Барановських народилася дочка Віра.

В 1945 році родина переїхала до Мюнхену в Німеччині, де Р. Барановський учителював в українській таборовій гімназії, викладав хірургію на ветеринарному факультеті Українського Технічно-господарського Інституту, захистив докторську дисертацію в німецькому університеті Максиміліяна Людвіґа.

В 1949 році родина еміґрувала до США, до Чикаго. Д-р Р. Барановський, після декількох місяців фізичної праці, дістав державну посаду в Комісії з перевірки якости м'яса, від 1963 року аж до виходу на пенсію в 1977 році працював у Вашінгтоні, у Федеральній адміністрації харчів і ліків.

З професійними обов'язками покійний умів тісно і продуктивно пов'язати громадську працю на багатьох ділянках українського організованого життя в Америці. Як член Об'єднання українських ветеринарних лікарів був редактором „Інформативного листка", також був співредактором журналу Асоціяції Українців Америки „Наш Голос", упорядником і редактором спогадів членів Пластового куреня „Лісові чорти", від 1982 року і до самої смерти – секретарем і пресовим референтом УАКРади. Брав активну участь в житті УНСоюзу і Союзівки.

Публікації д-ра Р. Барановського у „Свободі" характеризують автора, як людину глибоко демократичну, освічену і патріотичну.

Вічна Йому пам'ять!

Редактори „Свободи", постійним і постійно бажаним автором котрої був д-р Роман Барановський, висловлюють щире співчуття родині Покійного у зв'язку з цією тяжкою для усієї української громади втратою. Тільки відходячи з цього світу, люди виявляють свою незаступимість. Незаступимим був і наш великий приятель і прихильник, непохитний оборонець української правди, полум'яний пропагандист демократії і християнської моралі д-р Роман Барановський. Таким він назавжди залишиться в наших серцях.

Редакція „Свободи"

Відновлено пільги щодо експорту українських товарів до США

ВАШІНҐТОН. – 23 січня Бюро торговельного представника США прийняло рішення про відновлення пільг щодо експорту товарів з України до США. Рішення було прийняте за результатами щойно завершеного позачергового перегляду ситуації в Україні в сфері захисту прав інтелектуальної власности.

Санкції з боку США набрали чинности 24 серпня 2001 р. у вигляді позбавлення України пільг, згідно з ГСП, що не дозволяло здійснювати на безмитній основі експорт товарів на суму до 40 млн. дол. щорічно за 120 позиціями Гармонізованої тарифної системи США.

Рішення Торговельного представника щодо поновлення пільг згідно з ГСП є визнанням урядом США результатів дій нового уряду України в сфері захисту прав інтелектуальної власности та приведення українського законодавства до світових норм і, відповідно, тих важливих позитивних зрушень, які відбуваються останнім часом в Україні та надають новий поштовх розвитку українсько-американського торговельно-економічного співробітництва.

Коментуючи прийняте рішення, Торговельний представник США Р. Портмен зазначив, що „він вітає уряд України за його тривалі дії в напрямку боротьби з порушенням прав інтелектуальної власности та закликає його продовжити їх у майбутньому".

АМЕРИКА І СВІТ

Інтригуюча доповідь у Парляментській асамблеї Ради Европи

СТРАСБУРҐ, Франція. – Доповідь швайцарського депутата Діка Марті від 24 січня, підготовлена для Комітету з правових питань і прав людини Парляментської асамблеї Ради Европи, вкотре кинула тінь на керівництво европейських держав. На думку Д. Марті, европейські уряди знали про те, що через летовища та повітряні простори держав Старого континенту літають літаки з в'язнями так званих „таємних в'язниць ЦРУ". Сам Вашінґтон не заперечував такої інформації, виправдовуючи цю практику та наполягаючи лише на тому, що до в'язнів не застосовували тортур. Водночас швайцарський депутат дослідив, що практику США перевезення осіб у треті країни через територію Европи застосовували упродовж останніх років до сотні осіб. Д. Марті розкритикував дії США, назвавши їх кримінальними актами, які суперечать законам усіх цивілізованих країн. Проте найскандальнішим відкриттям Д. Марті, у разі підтвердження , стане те, що ці акції представники США здійснювали за погодженням з керівниками европейських держав. „Дуже сумнівно, що представники влади европейських країн або принаймні їхні служби розвідки не знали про це", – йдеться в доповіді. Розслідування існування „таємних в'язниць ЦРУ" на території Европи триває. Нагадаємо, серед причетних до скандалу держав називають і Україну.

Палестина проводить загальні вибори

РАМАЛА, Західній Берег. – Палестинці 25 січня провели перші за останні 10 років загальні вибори.Урядовій партії „Фатаг" протистоїть серйозний конкурент – войовниче ісламістське угрупування „Гамас", яке вперше виставляє своїх кандидатів. Участь у виборах представників „Гамасу" викликала серйозне занепокоєння у США та Европі, де те угрупування внесено до списку заборонених терористичних організацій. Чимало палестинців звинувачують „Фатаг" у тому, що та партія не спромоглася замиритися з Ізраїлем, а її стиль управління економікою позначено некомпететністю чи ж корупцією.

„Форд" оголосив про значні звільнення

ДІТРОЙТ, Миш. – Компанія „Форд Мотор" оголосила 23 січня свої пляни про звільнення з праці до 30 тисяч робітників і закриття 14 підприємств у Північній Америці у намаганні підвищити ефективність виробництва. Звільнення загрожують майже чверті усього персоналу північноамериканських підприємств „Форда". Керівник компанії Бил Форд назвав пляни реструктуризації крайнім засобом, зазначивши, що усвідомлює всю серйозність наслідків цього. Аналітики підкреслюють, що це повідомлення вразило багатьох працівників компанії „Форд". Дехто не міг стримати сліз, інші були приголомшені, засмучені, - ця новина нікого не оминула.

У Канаді відбулися загальні вибори

ОТАВА. – У Канаді завершилося голосування, наслідком якого можуть стати радикальні політичні зміни в країні. Висліди голосування, що відбулося 23 січня засвідчили, що переможцем стала опозиційна Консервативна партія, очолювана Стівеном Гарпером, що означає завершення доби перебування при владі лібералів після майже 13 років. Стівен Гарпер виступав на підтримку війни в Іраку, чинив спротив запровадженню закону про одностатеві шлюби, а під час виборчої кампанії обіцяв очистити уряд від корупції, приборкати злочинність і зменшити податки. Урядова Ліберальна партія домоглася поважного економічного зростання за часів чинного прем'єр-міністра Пола Мартіна, однак лібералам зашкодили постійні звинувачення в корупції. За останніми повідомленнями з Канади, чинний прем'єр-міністер Пол Мартін визнав поразку його партії на загальних виборах.

Велика залізнична катастрофа в Чорногорії

ПОДГОРИЦА, Чорногорія. – У передмісті Подгориці, столиці Чорногорії, ввечері 23 січня зійшов з рейок пасажирський потяг. Унаслідок аварії, за останніми даними, загинула 41 особа, ще 184 поранено. Всього у вагонах перебували близько 300 пасажирів. Як заявив представник поліції, з рейок зійшли чотири вагони, що впали в ущелину понад 100 метрів завглибшки. Майже половина потерпілих у катастрофі – діти, багато з них поверталися додому після вакацій на лижному курорті. Рятувальним роботам заважали погана погода і складний характер місцевости. Потяг, що прямував із Бієло-Поле на півночі країни до портового міста Бара, зійшов з рейок приблизно за 10 кілометрів на північ від Подгориці. Міністер внутрішніх справ Чорногорії сказав, що причиною катастрофи стала несправність у гальмовій системі потягу. Залізнична мережа Сербії та Чорногорії – у поганому стані через брак коштів на її реконструкцію, зазначають оглядачі. На місці аварії побували президент Чорногорії Філіп Вуянович, прем'єр-міністер республіки Міло Джуканович. Міністер транспорту Андрія Ломпар, а також керівник залізниць Ранко Меденіца вже подали у відставку в зв'язку катастрофою потягу. У Чорногорії оголошено триденну загальнонаціональну жалобу за жертвами залізничної катастрофи.

150 журналістів загинуло у 2005 році

БРЮСЕЛЬ, Бельгія. – Рік 2005 став найгіршим для професії, яка стає все більш і більш небезпечною, зазначається у щорічному звіті, що видала 23 січня Міжнародна федерація журналістів (IFJ). 150 журналістів загинули, виконуючи свої професійні обов'язки, ставши жертвами війни, вбивств, від нещасних випадків та природних катаклізмів. Близько 89 журналістів були вбиті саме через те, що були журналістами, більшість злочинів були замовлені політиками, напіввійськовими силами або злочинними структурами. 61 журналіст загинув або від природних стихій, або внаслідок нещасного випадку (з них 48 загинули при падінні військового літака в Ірані). Ірак залишається країною, яка є найбільш небезпечна для професії (35 загиблих журналістів), за Іраком наступний у переліку стоять Філіпіни. 10 з 36 загиблих журналістів у 2005 році втратили життя у реґіоні Азія-Тихий океан. З них двоє загинуло у Афганістані, троє – у Бангладеш, троє – в Індії, шестеро – у Пакистані, четверо – у Шрі-Ланці і двоє у Непалі. Міжнародна федерація журналістів викриває тут важливий фактор – суміш корупції органів поліції, некомпетентність судових органів, байдужість політиків. З штаб-квартирою у Брюсселі МФЖ представляє собою близько 500 тисяч журналістів у 110 країнах світу.

Европа запроваджує спільну військову поліцію

ВІЧЕНЦИ, Італія. – Нові европейські сили військової поліції започатковано 23 січня в Італії. Сили Европейської жандармерії складатимуть 800 військових поліцейських – представників Франції, Італії, Еспанії, Портуґалії і Голяндії. Базуватимуться вони у Віченці на півночі Італії. Усередині НАТО існує стурбованість щодо того, що европейські сили військової поліції стануть ще одним кроком до створення загальноевропейських сил оборони. Втім, залучені до цього проєкту країни твердять, що нові структури доповнюватимуть НАТО, а не конкуруватимуть з ним.

В Іраку на виборах перемогли шиїтські партії

БАГДАД, Ірак. – 20 січня оголосили висліди парляментських виборів, що відбулися 5 тижнів тому. Вони засвідчили, що головний союз шиїтських релігійних партій залишатиметься найбільшим бльоком у парляменті, контролюючи 128 місць, але для повної більшости їм бракуватиме 10 мандатів. Курдський союз здобув 45 місць, а сунітські партії – 55. Кілька сунітських політиків заявили про шахрування вислідами голосування. Вони матимуть два дні на оскарження. Міжнародні спостерігачі оприлюднили звіт, в якому критикують порушення, але вони не роблять остаточної оцінки, чи були вибори справедливими. Колишній адміністратор тимчасового керівництва Іраку Пол Бремер заявив, що демократичний процес виборів у цілому був справедливим: „Так, я думаю, що назагал навіть ті люди, які протестували проти виборів, визнають, що хоча й спостерігались певні відхилення від нормального виборчого процесу, в цілому все це не позначиться на остаточних вислідах".

Вижила одна людина

БУДАПЕШТ, Угорщина. – На борту літака Ан-24 ВВС Словаччини, що розбився в Угорщині, знаходилися 43 особи, про це 20 січня повідомив прем'єр-міністер країни Мікулаш Дзурінда. Уламки військово-транспортного літака ВВС Словаччини, що розбився, були виявлені 19 січня на сході Угорщини, в кількох кілометрах від словацько-угорського кордону. В літаку було 28 військовослужбовців-миротворців місії „KFOR", що поверталися з Пріштіни (Косово) до Кошиць (Словаччина). Разом з ними в літаку знаходилися семеро людей, які надавали військовим методичну допомогу, а також 8 членів екіпажу. Рятувальники на місці авіокатастрофи знайшли 16 тіл загиблих. Одна людина вижила.

„Аль-Джазіра" передала „запис бен Ладена"

ВАШІНҐТОН. – Арабський телеканал „Аль-Джазіра" 18 січня подав у своєму етері авдіозапис, який, за твердженнями ЦРУ (Сі-Ай-Ей), належить Осамі бен Ладену. У записі йдеться про те, що організація „Аль-Кайда" готує нові напади проти США, але водночас чоловік, який назвався Осамою бен Ладеном, запропонував американцям перемир'я в разі, як Президент Буш виведе військо США, як було сказано, з мусульманських земель. У Вашінґтоні уряд Дж. Буша заявив, що не веде переговорів з терористами. Білий Дім не погоджується на умови екстремістів та не збирається припиняти війну з тероризмом. А віце-президент Сполучених Штатів Дік Чейні вважає, що нова плівка – це „гарне нагадування" про серйозну загрозу, котра постійно нависає над США, й держава не має права розслаблятися. Це перший запис, який приписують провідникові „Аль-Кайди", від часу його останнього звернення у грудні 2004 року.

Демократією в Росії і не пахне

ВАШІНҐТОН. – Росія все більше грузне в авторитарному режимі президента В. Путіна. Такий висновок зробила правозахисна організація „Human Rights Watch" у щорічному звіті, присвяченому правам і свободам людей у світі. У доповіді йдеться про те, що весь 2005 рік минув під знаком „політичних реформ, котрі ще більше закріпили всеохопну владу В. Путіна". Однією з найзнаковіших подій у Росії „Human Rights" називає ухвалення закону про некомерційні організації, який, коли набуде чинности, призведе до припинення діяльности таких організацій. Російський уряд звинувачують у тому, що він не хоче припинити смертоносного конфлікту в Чечні, внаслідок чого гинуть тисячі невинних осіб. Особливо цікавим у доповіді є розділ „Ключові міжнародні гравці", де автори звіту виступають з критикою західніх провідників (Тоні Блер, Жак Ширак, Ґерґард Шрьодер), які у своїх взаєминах з Росією не керувалися інтересами захисту прав людини. На недемократичність РФ звернула увагу й держсекретар США Кондоліза Райс під час останньої своєї поїздки в Російську Федерацію. Вона пригрозила, що якщо Росія не перегляне свого ставлення до захисту громадських прав, то її членство у „G8" буде припинено.

За матеріялами ЗМІ

Новий Посол України в США Олег Шамшур виступив на презентації книги М. Місьо

Посол України в США д-р Олег Шамшур промовляє на презентації

ВАШІНҐТОН. – 19 січня Посольство України спільно з українською Вашінґтонською Групою („ТвіГ") провело презентацію нової книги Марії Місьо „The Wormwood Forest: A Natural History of Chernobyl". Цей захід, присвячений 20-річчю Чорнобильської трагедії, вступною промовою відкрив новий Посол України в США д-р Олег Шамшур.

Пан Посол зокрема сказав: „Сьогодні нам більше, ніж будь-коли, необхідно пам'ятати про трагічні наслідки Чорнобильської катастрофи. І ми надзвичайно вдячні урядові Сполучених Штатів та численним окремим громадянам цієї країни за неоціненну допомогу, яку вони надають українцям для подолання цих тяжких наслідків. Ми пам'ятаємо і цінуємо вагомий внесок американського уряду до Чорнобильського фонду „Укриття" в розмірі 200 мільйонів долярів. Мені відомо, що в Америці працюють

(Закінчення на стор. 22)

С. Погорельцев закінчив службу в Ню-Йорку і дякує за співпрацю

До „Свободи" надійшов лист Генерального консула України в Ню-Йорку Сергія Погорельцева, який подаємо повністю:

Сергій Погорельцев

Шановні пані і панове!

Інформую Вас, що 15 січня 2006 року закінчився термін мого тривалого відрядження та, відповідно, перебування на посаді Генерального консула України в Ню-Йорку.

У відповідності до рішення керівництва Міністерства закордонних справ України, я повертаюсь на батьківщину для подальшої праці на новій ділянці роботи в системі МЗС України.

Користуючись цією нагодою, я, перш за все, хочу подякувати Вам за багаторічну плідну співпрацю з Генеральним консульством і зі мною особисто. За роки, що минули, ми зробили багато корисного і важливого для України, для утвердження позитивного образу нашої держави у світі.

Нині я з великим задоволенням згадую і буду завжди пам'ятати наші численні зустрічі, різноманітні заходи та імпрези – результати нашої плідної діяльности.

Дорогі друзі, дозвольте мені побажати Вам міцного здоров'я, щастя, сімейних гараздів і успіхів у роботі.

Нехай Вас ніколи не полишають Ваша енергійність, цілеспрямованість, наснага і рішучість у відстоюванні та просуванні інтересів України.

З повагою,

Сергій Погорельцев,
Генеральний консул

Редакція газети „Свобода" від імені усіх читачів тижневика висловлює щиру подяку Сергієві Погорельцеву за тривале вірне служіння Україні на відповідальній посаді в США і бажає п. Сергієві, його дружині Світлані, усій родині доброго здоров'я і успіхів у житті!

Фундації ...

(Закінчення зі стор. 1)

лися співпрацювати з Україною на різних рівнях - урядовому, підприємницькому, гуманітарному".

Фундація „Україна-США" проголосила своєю місією сприяння розвиткові демократії, ринковим реформам та розвитку прав людини в Україні. Як сказано в її програмній заяві, зв'язки між Сполученими Штатами і Україною мають покращити мир і добробут через розвиток спільних демократичних цінностей, а це, в свою чергу, зробить Україну повноправним членом світової спільноти народів.

Таке бачення своєї місії відрізняє Фундацію „Україна-США" від тих діяспорних організацій, де, за словами проф. Т. Кузя, переважало „державницьке" ставлення до України (тобто підтримка її незалежно від того, яка політика проводилася українським урядом). На думку пана Кузя, Фундація стала винятком серед загалу українських організацій в Америці, не втративши свого впливу на політичні стосунки з Україною.

Визнанням стратегічної далекоглядности та організаційної спроможности Фундації „Україна-США" стала все жвавіша підтримка її з боку Агентства міжнародного розвитку США (USAID), яке від 1996 року доручає Фундації виконання ряду програм американської допомоги Україні (щодо розвитку громадянського суспільства, демократичного устрою, громадської освіти тощо). Мабуть, найбільш відома з них - це „Програма партнерства громад", яка на сьогодні створила мережу обміну досвідом з американськими місцевими громадами, до якої залучились десятки тисяч українських посадовців та громадських активістів у сотнях міст і сіл. Керівники USAID сьогодні називають цю програму взірцем успішности та оптимальною моделлю для майбутніх програм сприяння розвиткові демократії.

Окрім „Програми партнерства громад", Фундація здійснювала й продовжує здійснювати чимало інших, не менш успішних програм в Україні. Тут варто згадати й багаторічну діяльність Інституту демократії імені Пилипа Орлика, і сучасний проєкт під назвою „Політичний діялог України та США", і видання інформаційної літератури та проведення різноманітних семінарів для правозахисників, підприємців, молодіжних провідників... Всі ці великі й малі заходи крок за кроком сприяли поступовому формуванню нової свідомости в українському суспільстві, яка так яскраво виявила себе у дні Помаранчевої революції. Хтось з її ватажків вже сказав в одному з виступів, що революція не перемогла б, якби велика кількість місцевих громад не усвідомила б ще до того своїх політичних прав - а це відбулося завдяки впливові освітніх програм, чимало з яких здійснила й Фундація „Україна-США". До речі, й судді Верховного Суду України, які скасували результати зфальсифікованих президентських виборів, теж свого часу брали участь в подібних семінарах, вивчаючи досвід американської демократії...

Цілком очевидно, що Фундація „Україна-США" посідає особливе місце не лише в українській діяспорі, а й в середовищі виконавців програм міжнародного розвитку - в Україні вона вже має не менший авторитет, ніж міжнародні корпорації на взірець „Прайс-Вотергаус", „Делойт-енд-Туш" чи „Кемонікс Інтернешнл". Само по собі це унікальне досягнення; до того ж, українські партнери, наприклад, деякі міські голови, визнають програми Фундації винятково корисними серед багатьох інших.

Промовляючи на святковому зібранні, Президент Фундації „Україна-США" Надія МекКонел про всі названі вище досягнення розповідати не стала. Натомість вона сказала просто, але виразно: „Дивлячись на те, що нами зроблено за ці 15 років, ми усвідомлюємо, що набагато більше праці ще залишилось, яку належить здійснити. А досягнуті успіхи - це результат співпраці всіх членів та працівників фундації, а також її численних партнерів". Її вступна промова відкрила це відзначення та обговорення, де головними доповідачами були віце-президент Фундації Маркіян Білинський та київський директор „Програми партнерства громад" Марта Коломиєць. Вони обоє належать до тієї славетної плеяди діяспорних добровольців, що постійно працюють в Україні останні 15 років.

В атмосфері святкової піднесености тут йшла зосереджена розмова про майбутню діяльнсіть, про проблеми, які вимагають вирішення, щоб продовжувати інтеґрування українського суспільства до світової спільноти.

П'ятнадцятирічний досвід праці Фундації „Україна-США" переконливо свідчить, що секрет успіху в цій справі - поєднання патріотичної завзятости з високою професійністю. Саме ці дві риси визначають „творчий почерк" проєктів Фундації. І в цьому - запорука її майбутніх успіхів.

Адміністрація НТШ-А уточнює...

Наукове Товариство ім. Шевченка в Америці повідомляє, що у публікації під назвою „Подяка нашим жертводавцям", яка надрукована у ч. 48 „Свободи" з 2 грудня 2005 р., були допущені деякі неточності, а саме:

1. Суми 67,542.00 і 3,400.02, що були подані як пожертви „зі спадку бл.п. Володимира Прокопа" і адвокатської компанії „Карінський, Стейптон, Ґельбато і Тіган" насправді є пожертвою для НТШ-А зі спадку бл. п. д-ра Володимира і Ольги Прокопів і сума пожертви становить 70,942.02.

Щиро дякуємо за пожертву і просимо вибачення у родини і опікунів спадку за цю похибку.

2. У розділі „Частинне використання фондів НТШ-А", під рубрикою „з загального Фонду НТШ-А" подано інформацію, що НТШ-А фінансувало видання „Іван Раковський" Життєво-бібліографічний збірник. Львів, 2004. 214 с. (Іван Головацький). Управа НТШ-А приймала рішення про доцільність фінансування цього видання, але родина Івана Раковського видала книжку за свої кошти. Ми вдячні родині за фінансову підтримку видань про чільних членів НТШ і просимо вибачення за неточність у поданій інформації.

Василь Лопух,
директор адміністрації НТШ-А

Зовсім не про устрій йдеться

Якби сьогодні запитати першого-ліпшого українця в Україні або ж члена нашої громади тут, в Америці, якою вони хочуть бачити майбутню Українську державу – президентсько-парляментською чи парляментсько-президентською, то, швидше за все, замість чіткої відповіді ми почули б приблизно таке: „Не бачу великої різниці, бо все залежить від конкретних обставин у суспільстві". І це правда. Кажучи безвідносно, поза реальністю, – різниці справді нема, бо світ знає успішні країни і з першою, і з другою формою державно-політичного устрою. То чому раптом в Україні виник такий нестримний потяг саме до парляментсько-президентської республіки? Переставивши місцями два слова в Конституції, – невже від цього зміниться вся політична, економічна і культурна ситуація? А якщо ні, то чому в грудні 2004 року прокучмівська депутатська більшість так тиснула на кандидата в президенти В. Ющенка, що й він не встояв і підтримав цю реформу?

Тому, що ця більшість сприймала його перемогу у виборах як загрозу для себе, передбачаючи, що В. Ющенко поведе Україну до цивілізованого світу, до Европи, тобто в протилежний бік, ніж тягнули її вони. І тепер, коли від 1 січня реформа набула чинности і важливі повноваження переходять від Президента до парляменту і прем'єр-міністра, Верховна Рада, проголосувавши за відставку уряду, негайно продемонструвала, що саме вона є господарем становища. Так, є, тільки в негативному розумінні цього слова. В. Ющенко мав усі підстави на прес-конференції 20 грудня ствердити, що 14 років незалежности парлямент є одним з найнестабільніших органів влади. Даремно деякі аналітики намагаються затемнити справу: мовляв, українська парляментська опозиція і за Кучми гуртувалася не на спільності ідеологій та програм, а на позиціонуванні від президента. Згадаймо: від Л. Кучми позиціонувала себе депутатська меншість, а від В. Ющенка сьогодні позиціонується та сама вчорашня більшість плюс новітня опозиція – фракції В. Литвина і Ю. Тимошенко, котрі також голосували за відставку уряду Ю. Єханурова.

Криза з урядом є нічим іншим, як спробою антиющенківського реваншу. Дуже ймовірно, що частиною задалегідь випрацьованого пляну дестабілізування політичної ситуації в Україні була антиукраїнська енергетична політика Росії. Не без „братньої" московської руки симоненківці, вітренківці і частинно навіть морозівці, розгорнули – якраз у період цієї кризи! – шалену, хоч і відверто абсурдну антинатівську пропаганду. Абсурдну, бо вона сперта на найвідсталіші прошарки населення, які все ще тужать за СССР. До цієї пропаганди логічно додаються поновлювані рухи за федералізацію України і за надання російській мові в Україні статусу другої державної. Цими днями В. Янукович, якому його ж „соціологи" за добрі гроші створюють високий „рейтинг", запевнив, що цей статус є лише питанням часу.

Ні, не цьому діячеві ставити останню крапку у визначенні майбутнього України. Сьогоднішня антипрезидентська більшість у Верховній Раді – дута, позірна, насправді в ній кожен тягне ковдру на себе, але, по-перше, жодна політична сила самостійно не може зформувати уряд, тобто міжпартійні компроміси – неминучі, а по-друге, нема вже, нема тієї України, котра вибирала цей, м'яко кажучи, сумнівний склад парляменту. Переживши очисну революцію, населення, навіть „насєлєніє", стало політично зрілим народом, котрий не повторить помилок минулого. На це – вся наша надія.

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

— SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

FOUNDED IN 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays
by the Ukrainian National Association, Inc.
at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

Головний редактор - Ірена Яросевич
Редактори: Ольга Кузьмович, Христина Ференцевич,
Левко Хмельковський, Петро Часто.

Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 292-0900
E-mail: svoboda@att.net Web-site: www.svoboda-news.com

Передплата на рік $55.00 на півроку - $35.00. Для членів УНСоюзу
$45.00 річно, на півроку - $30.00. За кожну зміну адреси - $1.00.
Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda".

Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.

Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280,
2200 Route 10, Parsippany, NY 07054.

Адміністрація „СВОБОДИ"

Директор видань	– д-р Володимир Прохоренко e-mail: prochorenko@unamember.com	(973) 292-9800 дод. 3034
Адміністратор	– Володимир Гончарик	(973) 292-9800 дод. 3041
Керівник відділу оголошень	– Марійка Осціславська e-mail: adsukrpubl@att.net	(973) 292-9800 дод. 3040
Передплата	– Марійка Пенджола e-mail: ukrsubscr@att.net	(973) 292-9800 дод. 3042

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про стрільця, що перестав стріляти

Мабуть, для більшости з нас, що довго знали сьогодні покійного д-ра Романа Барановського, було відоме його пластове псевдо – „Стрілець", яке так добре підходило до його вдачі та звичаїв.

Сьогодні, коли „Стрільця" не стало, усі спомини, усі згадки про цю таку цікаву та кольористичну постать нашої спільноти – активного пластуна та громадянина – звертаються чомусь саме до цього псевда, що довгими роками було прив'язане до Романа. Важко зрахувати, скільки років між нами процвітала і пластова, і громадська дружба, але була вона довга. „Колись", в передвоєнних роках, нас ділив ще вік та різний спосіб життя – але в останніх двадцять років ми були в постійному зв'язку, в постійному листуванні та взаємних інформаціях – не про наше приватне життя, а про те громадське, яке було нам особливо важливе. Тепер, коли „Стрільця" вже немає між живими, пересуваються одні за одними картини з того нашого „американського" життя, з громадських та пластових подій, що були для нас однаково близькі. А передусім було наше жваве листування, яке Роман зводив, майже в кожному випадку, до писання маленьких поезій, до віршів, у яких виливав свої роздуми, події й у кількох рядках умів дотепно висловити свої думки на тему кожної події...

І саме це наше спільне зацікавлення пластовими і громадськими подіями в'язало нашу щиру дружбу, яка залишилася незмінною впродовж усіх років спільного перебування на „землі Вашінґтона". Десь у моїх безнадійно неупорядкованих „архівах" ховаються „поезії" Романа, що він їх при кожній нагоді дня народин, Різдвяних чи Великодніх свят, посилав зі своїм незмінним почуттям гумору, що не залишав його ніколи.

Здається, немов це було вчора, як ми великим гуртом, усі його близькі пластові та громадські друзі „святкували" сотий день народження Романа. Здається, немов учора він написав мені один зі своїх дотепних „віршиків" з приводу мого дня народження, хоча і не сотого, як його. Чи справді вже не отримаю ніколи ніякої „поезії" з-під руки Романа? Чи не почую його голосу у телефонічній трубці, як, хвилюючись, коментує одну з численних громадських подій, що не була йому до вподоби, та бажає чути й мою думку на цю тему? Роман умів хвилюватись з приводу громадських чи пластових подій, які були близькі його серцю – але завжди умів також раціонально до них підходити. Він, здається, ціле своє життя зумів жити точно за пластовими вказівками, що кажуть розважно, але з гумором підходити до всього, що коїться довкруги. Сьогодні, після першої вістки про відхід Романа у засвіти, стає особливо сумно, що його вже немає між нами, що вже не отримаємо ані приватно, ані до редакції „Свободи" його чергового дотепного листа з традиційним „віршиком".

„Стрілець" вже не ціляє... а так хотілося б ще принаймні один раз почути його голос у телефонічній трубці або отримати ще один його „віршик"...

О-КА

Російська газета „КоммерсантЪ": „За що ми не любимо Україну"

25 січня російська газета „КоммерсантЪ" вмістила статтю професора російської історії Оксфордського університету Андрія Зоріна, який пише: „У Росії з'явилася нова новорічна забава. В останні тижні року ми кидаємося в атаку на Україну: то створюємо ажіотаж навколо невідомого мису Тузла, то намагаємося нав'язати сусідам фальсифіковані результати виборів і щиро дивуємося з їхнього невдоволення, то відразу майже вп'ятеро підвищуємо їм ціни за газ". Проте після Нового року, зазначає автор, щоразу доводиться здавати назад. Регулярність цих „набігів" і широка підтримка, яку вони отримують у громадській думці, не дозволяють пояснити все це лише чиєюсь некомпетентністю або зиском. Причини лежать глибше. Подібно до того, що населення Росії і її політична еліти починають нарешті доходити, що українська державність – незворотна реальність. Цей болісний процес викликає характерні комплекси – відторгнення, інфантильну образу. Одна з причин цих реакцій – те, що імперський синдром укорінено у самому розумінні історії, яке вже двісті років необмежено панує в російській національній свідомості.

У свідомості сучасного росіянина Україна все чіткіше займає колись відведене Польщі місце невірного брата, який проміняв слов'янське первородство на західню юшку. На щастя, для держав і народів є й інші зразки. Сьогоднішня Норвегія була провінцією Данії і здобула незалежність лише на початку XX століття. Та й Росії імперське минуле не заважає будувати цілком нормальні взаємини з Фінляндією. Дивлячись на історію національної державности як на ланцюг прямого наступництва, що з'єднує мітичне минуле з сьогоднішнім днем, ми майже неминуче перебільшуємо власне призначення. Цією історичною зарозумілістю були охоплені і Московське царство, яке бачило себе Третім Римом, і можливо, трохи меншою мірою – Російська імперія, і в гіперболічних масштабах – Радянський Союз. Ціна подібних амбіцій кожного разу була надто великою" – стверджує проф. А. Зорін.

За матеріялом газети „КоммерсантЪ"

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Не довіряйтеся аферистам

За часів олігархічного режиму в Україні поширилися різного роду махінатори, які намагаються видурити гроші у довірливих і простодушних людей. Про такий випадок йдеться в листі, надісланому до „Свободи“.

Моє життя – юність і дитинство – проходили дуже тяжко і в бідності. Ми з сестрою росли без батька. Я залишилась з дитиною на руках у 18 років, покинута коханим. Згодом, після п'яти років самотності, вийшла заміж, але за дев'ять років нашого подружнього життя я терпіла тільки побої і знущання заради двох малолітніх дітей, яких нам Бог послав. Одного разу вигнала його і залишилась сама з трьома діточками і старенькою матір'ю.

Одного зимового дня нам зламався телевізор, і я викликала майстра. Він виявився дуже спокійним, порядним чоловіком, якому я розповіла про свої біди. Двадцять років тому він теж розійшовся з жінкою. Після довгих роздумів вирішила зійтися з тією людиною. Діти його полюбили. Доброті його не було меж. Але діти ростуть, житла в нас немає, то на сімейній раді ми вирішили поїхати на працю за кордон, щоб потім купити хатинку. Мати погодилася бути з дітьми.

Познайомилися з жінкою, яка робить робочі візи за кордон. Ми звернулися до неї, і вона нам запропонувала дві візи на Кіпр. Позичили в людей три тисячі долярів під 15 відс. місячних і віддали цій жінці гроші 26 червня 2004 року. Віза виявилась фальшивою, і мене з Кіпру доставили в Україну. Та аферистка зникла, а ми залишились з боргами і без документів, без жодного засобу до існування. З цього приводу була телепрограма 5 жовтня 2005 року, після якої мені допомогли за мій кошт зробити нові документи, а з мене зробили повчальний приклад для інших людей. Люди вимагають свої кошти, вимагають і відсотки, що ростуть, я тих людей розумію, але що я, бідна, можу зробити?! Не можу зрозуміти, чому в Києві, на летовищі „Бориспіль“ мене пропустили з фальшивою візою за кордон?

А тим часом мій майбутній чоловік зустрівся з шкільним другом, який приїхав з Італії, з заробітків. Він допоміг поїхати до Італії моєму нареченому, бо у нього були документи. Поїхав мій Василь ще у серпні 2005 року, працював на полі, щоб віддати борги. І ось я дізналася, що його побили невідомі і забрали ті кошти, що заробив за три місяці, та ще й поламали ребра і ноги.

Зоряна Ногаль,
с. Репехів, Львівської обл.

Дещо мушу уточнити щодо Капелі...

Вельмишановна редакціє „Свободи“!

У Вашому часописі з 6 січня, ч. 1, появилася стаття Олександри Мудрої „Знайомтеся: кінодокументаліст Галя Кучмій“. На жаль, у цій статті є декілька помилок:

Олександра Мудра написала в статті: „Під кінець війни Капеля, переодягнута в німецькі уніформи, чудом перейшла австрійський кордон...“. В ім'я історичної правди, треба ствердити факт, що бандуристи ніколи не були вдягнені в німецькі уніформи. Правильним було б таке речення: „Під кінець війни Капеля разом з родинами, переживши чудом усі бомбардування, опинилася в Баварії, а в 1949 році, як переміщені особи (Ді-Пі), при допомозі ЗУАДК, в повному складі, кораблем приплила до берегів Америки“.

Друга помилка полягає в тому, що Петро Китастий є племінником (небожем), а не внуком Григорія Китастого.

Я дякую Олександрі Мудрій і українській громаді Чикаго за їхнє зацікавлення моєю працею над створенням фільму про українську Капелю бандуристів ім. Т. Шевченка. Рівночасно я беру на себе повну відповідальність за ці помилки, і вибачаюсь перед Петром Китастим, Галиною Китастою, Миколою Лисківським, Орестом Шушком та колишніми і теперішніми членами Капелі Бандуристів ім. Шевченка.

Історія Капелі сповнена героїзму і посвяти для поширення мистецтва України.

Галя Кучмій, кінорежисер,
Торонто, Канада

До уваги читачів-книголюбів

Воєнно-наукова бібліотека Генерального штабу Збройних Сил України просить допомогти їй збагатити книжкові фонди, котрі залишилися незмінними ще з совєтських часів і тепер майже зовсім непридатні для інтересів війська незалежної України, для виховання у військовослужбовців наших Збройних Сил патріотизму, любові до України, відданості народові і Конституції нашої незалежної держави, моральної відповідальності особового складу за захист суверенітету та територіяльної цілісности України...

Пожертвувані книжки та інші видання і матеріяли з описом та інформацією про того, хто їх дарує, надсилайте на адресу: Воєнно-наукова бібліотека, Повітрофльотський проспект, 6, Київ, 03168 Ukraine. Телефон: (380-44) 520-0763.

Працівники бібліотеки

Чимало тем порушено в січневих листах до редакції

Відійшли з колядами і щедрівками свята, відгомін яких приносить редакційна пошта. Майже 92-річна **Іванна Савицька** з Чикаго надіслала два нариси „Різдво в Організації Об'єднаних Націй“ (в ООН вона працювала 14 років) та „Обід з найбільшими“, а також вірш „Різдво“, який починається рядками:

Різдво! І гомоном перлистим
Колядки звуки гомонять,
Ялиночки вогні іскристі
Палають, світяться, горять...

Ірина Шумилович-Шуварська з Боготи, Н. Й., теж написала вірш, у якому стверджує: *„Господь чекає лиш на покаяння, а душі – на Богу миле святкування“.* Вона надіслала й новелю „Дарунок Ісусикові“.

Любомира Крупа з фонду „Доляр для України“, Н. Дж., прислала лист від Руслана Слижука з Прикарпаття, який у свою чергу прислав до фонду розповідь про маленького Віктора, котрий потайки від мами написав листа до св. Миколая з проханням подарувати йому лещета, а мамі – пральну машину, щоб у неї руки не боліли від прання.

Леся Бризгун-Шанта з Торонто у зверненні до українців світу закликає молитися, щоб Господь хоронив України від усякого зла, як хоронив її у дні Помаранчевої революції.

Микола Ворон з Бібліотеки-архіву ім. св. Володимира в Канаді надіслав матеріяли про дослідника Івана Шишова, уродженця Харківщини, який у Москві став засновником Товариства української культури „Славутич“, а тепер вже 40 років збирає відомості про місця смерти або поховання видатних українських або причетних до України діячів. Вже є 4 тисячі сторінок комп'ютерного тексту, які складуть чотиритомне видання. Іван Шишов має надію на підтримку спонзорів у цій справі. Його адреса: вул. Шухова, 21, кв. 27, Москва 115162 Russia.

З села Сливки Рожнятівського району Івано-Франківської обл., пише **о. Тарас Грибович**, звертаючись до земляків і усіх добродіїв з проханням допомоги у будівництві нової церкви.

Антон Ференц з Фльориди прислав копію листа від директора Чистилівської школи в Тернопільській області Оксани Годованої, яка дякує йому за щедру допомогу на оновлення сторічної будівлі школи. Автор листа надіслав також копію світлини з 1941 року, на якій він стоїть обіч Ярослава Стецька у день проголошення незалежної України.

Надійшло також кілька ґрунтовних статтей на актуальні теми. Д-р **Іван Гвозда** з Сиракюз, Н.Й., в статті „Коронування Путіна президентом „вісімки“ – політичний фарс“ розглядає ряд напрямів зовнішньої політики сучасної Росії, спрямованої на відновлення сфери впливу колишнього СССР.

Іван Івахів з Денверу, Кольорадо, в своїй статті без назви критикує інтелігенцію, яка безоглядно приймає брехливі запевнення ряду політиків, а також осуджує сучасні релігії і пропонує „придумати якусь людську, добру релігію, щоб народові помагала“.

Дарія Миндюк з Тексасу у надісланих матеріялах обстоює думку, що матір покійного Святішого Отця Івана Павла II була українського походження, бо сам Папа в 1976 році, тоді ще кардинал Кароль Войтила, при зустрічі з проф. Омеляном Пріцаком сказав: „Моя мама була русинкою“.

Олена Папіж з Дітройту надіслала копії публікацій в українській пресі про утиски, що їх зазнає від місцевої влади Товариство інвалідів „Надія“ в Чорткові. Приміщення товариства в травні 2004 року продали з авкціону місцевому підприємцеві, а суд відхилив позов інвалідів з цього приводу.

Вчителька **Тетяна Курінна** з Черкаської области повідомила про наукову конференцію „Україна соборна“, яка відбулася 9 грудня 2005 року в Черкаському університеті ім. Богдана Хмельницького.

Ярослав Геврич з Пенсильванії дякує за публікацію про Перший світовий конгрес бойків, а також зауважує, що світлина з перебування українців з Австралії в Україні зроблена не у Львові, як подано в ч.1 „Свободи“, а в Галичі. Дякуємо і ще раз просимо читачів, які шлють фотографії до редакції, писати на звороті або в електронній назві, де, коли і кого зфотографовано, бо в даному випадку, як і в ряді інших, такої інформації не було.

Передплатіть „Свободу“!

Буська гімназія ім. Євгена Петрушевича (вул. Євгена Петрушевича, 4, Буськ, Львівської обл. 80500 Ukraine, директор Ольга Антонишин), та Стрілківська школа-інтернат, с. Стрілки, Старосамбірський район, Львівська обл., 82092 Ukraine, директор Тетяна Левченко) звертаються з проханням передплатити для шкіл газету „Свобода“, щоб їхні вихованці могли читати все, що пише найстаріша в Америці україномовна газета. Просимо звернутися до відділу передплати „Свободи“ на тел. (973) 292-9800, дод. 3042. Дякуємо!

Оксана Сновидович-Мазяр,
Глен Спей. Н. Й.

До редактора „Українського тижневика“ Роми Гадзевич

Дорога пані Ромо!

Дякую Вам за поміщення статті в “Юкренієн Віклі“ від 1 січня 2006 року про мого сина Маркіяна Комічака, котрого вшанували за 15-річне диригування хорами Української православної церкви св. Володимира у Пармі, Огайо. Це було великою радістю для його старого батька.

Також, будь ласка, подякуйте Ірені Яросевич за поміщення україномовної статті в „Свободі“. Обидві статті я прочитав на своїй радіо-програмі.

З Новим роком, з новим щастям!

Михайло Комічак

СВОБОДА

Дорогі передплатники і читачі!

З часом всі видання змінюються, і в цьому випадку „Свобода“ не відрізняється від інших видань, і через кожних декілька років ми звертаємося до Вас, наших передплатників і читачів, щоб Ви нам подали Ваші думки про напрям і розвиток нашої газети, про зміни, котрі ми повинні або не повинні втілити.

З цією метою ми Вас просимо присвятити декілька хвилин Вашого часу для виповнення тут поданого короткого запитника і в цей спосіб повідомити про Ваші почуття, Ваші думки про наше видання, про все, що для Вас є важливим. Кожну відповідь і кожний коментар буде взято до уваги. Але щоб ми могли найкраще зрозуміти зацікавлення і потреби наших читачів, для цього потрібно, щоб якнайбільше з Вас відповіло на цей запитник.

Наші видання є чинником багаторічного єднання нашої громади. Тому ми також звертаємося до Вас з проханням допомогти збільшити чисельність наших передплатників бо саме через фонди від передплати наші видання служать Вам і нашій українській громаді в цілому.

З надією на те, що ми незадовго одержимо від Вас відгуки, просимо також, щоб ви використали одну або кілька наших передплатних можливостей. В додатку до того, що Ви передплатите наші видання для себе, сподіваємося, що Ви це зробите і для когось з Ваших друзів та близьких.

З повагою –
Д-р Володимир Прохоренко,
Директор видань УНСоюзу

ПЕРЕДПЛАТІТЬ „СВОБОДУ“

П'ЯТЬ ПРИЧИН, ЧОМУ ВАМ ЗРУЧНО ПЕРЕДПЛАЧУВАТИ „СВОБОДУ“:

1. Заміна: незважаючи на будь-яку причину недоставлення Вам „Свободи, ми вдруге вишлемо Вам цей примірник безкоштовно.

2. Достава: кожного тижня „Свобода“приходить прямо на подану Вами адресу.

3. Електронний доступ: Ви будете мати можливість протягом шести місяців одержувати електронний варіянт „Свободи“ безкоштовно – після впровадження цього проєкту.

4. Підтримка: Ваша передплата підтримає ВАШУ газету, ВАШУ громаду, ВАШУ спадщину.

5. Знижка: можна отримати до 50 відсотків знижки, використовуючи нижче подані можливості.

Прошу вибрати один або більше з цих варіянтів:

❑ **Виключно для передплатників „Свободи“: ПОДАРУЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ „Українського Тижневика“ або „Свободи“ – лише за 30 дол. на рік за кожну подаровану передплату. Подаруйте Вашим близьким цінність, котру вони будуть отримувати понад 50 разів на рік.**

❑ **СПЕЦІЯЛЬНІ ЦІНИ НА ВІДНОВЛЕННЯ ПЕРЕДПЛАТИ (дійсні тільки до 28 лютого 2006 р).**

_____ 40 дол. на рік – НА ДВОРІЧНИЙ ПЕРІОД

_____ 50 дол. (для не-членів УНСоюзу)

_____ 35 дол. на рік – НА ТРИРІЧНИЙ АБО ДОВШИЙ ПЕРІОД

_____ 45 дол. (для не-членів УНСоюзу)

❑ **Достава поштою „First Class“ до США і Канади**

_____109 дол. на рік

_____99 дол. на рік – на дворічний або довший період

❑ **Звичайна передплата – 45 дол. на рік (55 дол. для не-членів УНСоюзу).**

SUBSCRIBER:	**GIFT SUBSCRIPTION**:
Name: ______	**Name:** ______
UNA Member: Branch ______	**UNA Member: Branch** ______
Cert: ______	**Cert:** ______
Address: ______	**Address:** ______
City: ______	**City:** ______
State: ______ ZIP: ______	**State:** ______ ZIP: ______
E-Mail: ______	***E-Mail:*** ______
Phone: ______	***Phone:*** ______

Mail to: Svoboda – Subscription Dept
P.O. Box 280, 2200 Route 10
Parsippany, NJ 07054

Запитник для читачів „Свободи“

Виповнюючи наш нижче поданий запитник, маєте можливість виграти дводенний „вікенд“ на Союзівці!

1. Як часто Ви читаєте „Свободу“?
   а. кожного тижня _________ від „дошки до дошки“__________ вибірково _________
   б. 1-2 рази на місяць ________від„дошки до дошки“ _________ вибірково _________
   в. 3-4 рази на рік _________ від „дошки до дошки“ __________ вибірково _________
   г. Окрім Вас скільки додаткових людей читають Ваш примірник „Свободи“? _________

2. Як Ви отримуєте „Свободу“?
   а. Я (член родини) передплачую „Свободу“ __________
   б. Читаю позичений від знайомих примірник _________
   в. Користуюся безкоштовним примірником __________
   г. Читаю на Інтернеті ___________

3. На Вашу думку, – якою є справедлива ціна для річної передплати газети „Свобода“? (**прошу брати до уваги якість змісту, тематику і культурно-громадську важливість нашого видання**).

а. 25 дол./рік ________
б. 30 дол./рік ________
в. 35 дол./рік ________
г. 40 дол./рік ________
ґ. 45 дол./рік ________
д. 50 дол./рік ________
ж. 55 дол./рік ________
з. Інше _____________

4. В ДОДАТКУ до новин про Україну і новини про події в нашій українській громаді – які інші інформації або статті Ви хотіли б постійно бачити в „Свободі“?

	Більше/Менше/Так, як є
Підприємницькі новини з України	______ /_______/______
Новини про українські підприємства в США і Канаді	______ /_______/______
Спорт в Україні	______ /_______/______
Спортивне життя в США, в якому беруть участь українці	______ /_______/______
Юридичні теми, наприклад – іміграція, „Сошіал секюриті“ і т.п.	______ /_______/______
Поради щодо керування особистими фінансами	______ /_______/______
Історично-культурна інформація про Україну і її регіони	______ /_______/______
Політичні коментарі	______ /_______/______
Календар громадських подій	______ /_______/______
Інформації про українські ресторани	______ /_______/______
Міжнародні і загальноамериканські новини	______ /_______/______
Рецензії на художні виставки, концерти і книжкові видання	______ /_______/______
Дитяча сторінка	______ /_______/______
Сторінки поезії і короткої прози	______ /_______/______
Комікси (як, наприклад, серія про Тарзана у старих	______ /_______/______
числах „Свободи“)	______ /_______/______
Культурна спадщина: традиція, обряди, звичаї	______ /_______/______
Відомі люди українського походження в Америці і Канаді	______ /_______/______
Інформації про Український Народний Союз – про членів,	______ /_______/______
послуги, бенефіти	______ /_______/______
Релігійні теми	______ /_______/______
Розділ „Мова про мову“	______ /_______/______
Реклями „classifieds“	______ /_______/______
Кухарські рецепти	______ /_______/______
Редакційна пошта	______ /_______/______
Платні оголошення про заручення, весілля, річниці шлюбу і т.п.	______ /_______/______
Новини про українців в інших країнах світу	______ /_______/______
Філателія	______ /_______/______

5. Чи Ви готові більше платити за „Свободу“, якщо
   а. принаймні декілька її сторінок друкувалося б у **кольорі? Та**________ ні _______
   Якщо так, то СКІЛЬКИ?
   10 дол./рік _________ 20 дол./рік _________ 30 дол/рік _________ інше _________

   б. виходила б повністю в кольорі як **щотижневий журнал**? Так ______ ні _______
   Якщо так, то СКІЛЬКИ?
   10 дол./рік _________ 20 дол/рік ___________ 30 дол/рік _________ інше _________

6. Чи Ви є членом Українського Народного Союзу? Так ___________ ні _____________

7. Чи Ви є передплатником „Українського Тижневика“? Так ________ ні ____________

8. Поради і зауваження для „Свободи“
____
____
____
____
____

В подяку за Ваші відповіді на цей запитник пропонуємо Вам виповнити нижче подану анкету для нашої льотерії: виграшом є безкоштовний „вікенд“ на нашій оселі Союзівці. Цей виграш можна використати протягом всього 2006 року, (*окрім Дня Незалежности Америки і Дня Праці).* Виграш можна подарувати членам родини.

Name ______________________________
Address ______________________________
City ______________State ___________ Zip Code ___________
E-mail address ______________________________
Telephone number: ( ) ______________________________

Прошу надіслати відповіді на цей запитник на адресу:

Director of Publications
Ukrainian National Association
PO Box 280
2200 Route 10
Parsippany NJ 07054

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

В УВАН відзначено 80-річчя проф. І. Фізера

Зліва: проф. А. Даниленко, проф. І. Фізер. проф. О. Біланюк

НЮ-ЙОРК. – 19 грудня 2005 р. в Українській Вільній Академії Наук у США відбулося ювілейне засідання на пошану Івана Михайловича Фізера, професора Ратґерського університету, почесного професора Національного університету „Києво-Могилянська академія”. Відкриваючи засідання, проф. О. П. Біланюк, президент УВАН, відзначив наукове значення теоретичних досліджень проф. І. Фізера в галузі не лише українського, але й світового літературознавства. Адже солідна монографія вченого про О. Потебню як критика і теоретика зробила великий резонанс у науковому світі. У своєму дослідженні І. Фізер ретельно реконструював Потебневу теорію, спираючись на психолінгвістичні формулювання, віднайдені у працях харківського науковця про мову, міт і фолкльор. При цьому О. Біланюк зробив таке порівняння: „Теоретичне дослідження І. Фізера в порівнянні з ядерною фізикою, у якій я працюю, видається мені недосяжним”.

Вітальне слово від Інституту літератури ім. Т. Шевченка НАН України зачитала Мирослава Знаєнко, професор Ратґерського університету. Від себе особисто вона привітала свого університетського колегу й відзначила науковий авторитет І. Фізера у слов'янознавстві. А також нагадала, що саме він був ініціятором створення у 1983 р. і першим президентом наукової Асоціяції україністів Америки.

Андрій Даниленко, професор Пейс-університету, прочитав доповідь на пошану Івана Фізера „Про балалайку, спільноруську мову і Потебню в працях Івана Фізера”. У своїй блискучій доповіді з інтриґуючою і контраверсійною назвою проф. А. Даниленко сконцентрував увагу на мовотворчих аспектах спадщини О. Потебні, ведучи свої спостереження паралельно з літературознавчими проф. Івана Фізера.

Від НТШ-А ювілята привітав проф. Тарас Гунчак, від Дослідного інституту новітньої історії України (Філядельфія) – д-р Ярослав Пеленський. Після чого до присутніх звернувся проф. Іван Фізер, який ювілейне вшанування (про яке, до речі, довідався у переддень) оцінив, як повагу до його „скромної наукової і творчої спадщини”. Це ще раз засвідчило, що проф. Іван Фізер належить до тих світочів української науки, які при винятковій працездатності виявляють таку ж виняткову скромність. Проф. І. Фізер вибудовує чітку програму майбутніх трудів і буднів наукової праці, зазначаючи: „В моєму віці думати про пляни, які вимагають тривалої уваги, навряд чи доречно, але й звести свою увагу тільки до сьогодення було б теж абсурдно. Саме тому цікавлюсь тим майбутнім і тим минулим, що, за визначенням блаженного Августина, піддаються усьогодненню. Іншими словами, тими сучасними культорологічними процесами в Україні, які вочевидь заякорені в минулому і потенційно проєктуються у майбутнє”. Підтвердженням цієї програми вченого є його повсякчасна присутність у науковому полі українського і світового літературознавства. Перелік численних публікацій І. М. Фізера лише за останній рік переконує у цьому.

Свою наукову кар'єру Іван Фізер пов'язав з україністикою, ставлячи перед собою амбітну мету – збагатити українське наукове літературознавство сучасними теоретичними парадигмами і методами. Свій докторат у Колюмбійському університеті І. М. Фізер розпочав у 50-ті роки, обравши темою дисертації психолінґвістичну теорію літератури Олександра Потебні, найбільш ерудованого, на його думку, українського вченого XIX століття, і поставив ціль показати цю теорію як науковий прецедент сучасним теоріям літератури. Це була амбітна мета не лише тому, що цю тему західнє наукове літературознавство ще не розробляло (радянське і поготів), а передусім, – писати у ті роки про Потебню як українського вченого було, до певної міри, зухвало. Саме за це зухвальство молодий науковець блискучу працю, завершену у 50-ті роки, захистив лише у 1960-ті. А сталося так тому, що перший керівник дисертації проф. Манфред Крідл, видатний теоретик і польоніст, апробувавши цю тему, невдовзі помер. На катедрі не було спеціялістів теоретиків, і докторантові І. Фізерові довелося, за його визначенням, „крутитися між трьома професорами, котрі, крім коректури мови, нічим путнім не могли допомогти”. Та при завершенні праці проф. Стілман, москвич, почав висувати тенденційні, проросійські арґументи проти неї. Довелося подати дисертацію на апробату проф. Рене Веллеку, провідному спеціялістові з історії літературного критицизму в Єйльському університеті. Відгук був оперативний і схвальний. Відтак І. Фізера допустили до захисту. До речі, одним з опонентів був Юрій Шевельов, проф. Колюмбійського університету і тоді вже завідувач відділу слов'янського мовознавства. А у 1986 р. докторська дисертація І. Фізера „Alexander A. Potebnia's Psycholinguistic Theory of Litetature, A metacritical Inquiry” в поширеному варіянті вийшла друком у видавництві Гарвардського університету. Слід зазначити, що ця монографія отримала вісімнадцять схвальних рецензій у США і на Заході. І уже в наступному, 1987 році, Інститут літератури Академії Наук тоді ще СССР, який готував до видання праці О. Потебні, запросив проф. І. Фізера до співпраці, як авторитетного фахівця у цій ділянці науки. На жаль, в Україні дослідження проф. І. Фізера про О. Потебню довго лишалося непоміченим. І лише у 1996 р. І. М. Дзюба написав розлогий вступ „Потебнянська зоря Івана Фізера” до її українського перекладу.

Назагал доробок І. Фізера-науковця виходить далеко за рамки означеної теми й визначається літературною і феноменологічною теоріями, естетикою літератури. Саме польського філософа Романа Інґардена, теоретика естетики літератури, проф. І. Фізер вважає своїм учителем. Своєму учителеві він присвятив монографію „Psychologizm i psychoestetyka. Historyczno-krytyczna analiza zwazkow”, яка в польському перекладі вийшла друком у 1991 р. у „Panstwowym Wydawnictwe Naukowim”.

У 1970–80-ті роки проф. І. Фізер на запрошення Академії наук Польщі брав участь у наукових конференціях, читав лекції в університетах. У той же період він був науковим консультантом університету ООН, що знаходиться в Токіо і фінансується японським урядом. Він був також головою журі Фундації Тетяни і Омеляна Антоновичів.

Статті, розвідки, рецензії проф. І. Фізера публікувалися у наукових виданнях багатьох країн світу. До речі, наукові контакти проф. Івана Фізера з Україною розпочалися лише у 1985 р. Відтоді цей зв'язок не переривається. Саме в Україні він має багато послідовників і учнів, саме з розвитком української науки пов'язаний новий період його життя, означений останнім 20-літтям. Завдяки зусиллям проф. І. Фізера у Ратґерському університеті стажувалися відомі сьогодні літературознавці проф. Вячеслав Брюховецький (1988 р.) і член-кор. НАНУ Віталій Дончик (1991 р.). У 2004 р. проф. І. Фізер як старший спеціяліст Програми ім. Фулбрайта читав лекції з теоретичного літературознавства для аспірантів Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка НАНУ. У жовтні ц. р. запляновано його курс з американського літературного критицизму для маґістрантів НаУКМА.

Величезний внесок проф. І. Фізера у відродженні НаУКМА і створенні фундації „Mohyla Academic Society”, головою якої він був впродовж 12 років, ми зможемо належно оцінити тоді, коли президентом нашої не лише незалежної, але нової, вільної від старих стереотипів у мисленні держави, стане її вихованець. Відтак напрошується на перефраз вислів І. М. Дзюби „Потебнянська зоря Івана Фізера” на „Фізерська зоря НаУКМА”.

Переступивши поріг свого 80-ліття, учений свої знання й діяння, свої зусилля, наукові пляни й громадську позицію незмінно зфокусовує на прийдешнє України.

Т. С-ка

Відзначено 15-ліття „Сейбр-Світла"

„Дякувати Богові, що українці Америки, американські платники податків, Державний департамент США, Посольство США в Україні 15 років підтримують українську програму фонду „Сейбр-Світло", результатом чого в Україну було спроваджено один мільйон видань", – пише Ольга Ісаєвич, директор „Сейбр-Світла" в Україні у своєму звіті із святкувань 15-річчя фонду.

Презентація книг і відзначення 15-ліття відбулися в Києві, 6 грудня 2005 р., в Національній бібліотеці ім. Вернадського, при великій авдиторії. Визначні особи, які були присутні і виступили з промовами. Серед промовців був Посол США в Україні Джон Гербст.

На початку програми привітав гостей народний хор „Гомін" трьома піснями.

Виставка книг була зроблена за галузями знань і вражала відвідувачів своєю різноманітністю і солідністю видань. На виставці були показані численні українські діяспорні видання.

Присутні високо оцінили приїзд на відзначення американців – президента фонду „Сейбр" Кена Бартелза з дружиною та віце-президента Франца Колоредо-Мансфілда з двома неповнолітніми синами, директора фонду „Сейбр" Тані Витвицької та директора Фонду катедр українознавства Романа Процика. Гості з США виступили з вітаннями.

У своїй доповіді Ольга Ісаєвич зазначила, що Україна майже не купує закордонних видань, і Фонд є однією з небагатьох організацій, які розсилають до бібліотек нові англомовні видання.

Прикладом важкої ситуації з англомовними книжками в Україні може служити дитяча бібліотека в Болехові, Івано-Франківської области. 20 грудня 2005 р. з фонду привезли до неї 145 спеціяльно підібраних і куплених українських видань та 250 англомовних книг за програмою „Рідне слово", яку заініціював проф. Володимир Бандера. Директорка Болехівської бібліотеки сказала, що дістає тільки 10 книжок на рік.

Після святкового зібрання Кен Бартелз вислав до управи фонду „Сейбр" в Кембридж листа, в якому говориться: „Святкування було дуже успішне, у присутності багатьох вагомих особистостей – Посла США, міністра культури, численних членів парляменту, керівників бібліотек і університетів. „Сейбр-Світло" і „Сейбр" зробили сильний вплив на Україну, яка пробує відірватися від совєтської минувшими і стати повноцінним членом Заходу".

Божена Ольшанівська

Вшанували проф. Ірену Гузар з нагоди її 100-ліття

ТОРОНТО. – 28 грудня 2005 р. у залі Канадсько-української мистецької фундації дирекція Наукового Товариства ім. Шевченка на чолі з його головою д-ром Дарією Даревич організувала відзначення 100-річчя від дня народження своєї членки Ірени Гузар, емеритованого професора Львівського університету ім. Ів. Франка, яка прибула до Канади під кінець 1989 р.

Ірена Гузар працювала як германіст в Львівському університеті. У 1943 р. почалася організація української дивізії „Галичина" і її чоловік, також викладач у Львівському університеті, вирішив йти до дивізії, а пані Ірена залишилася зі своєю чотирилітньою донькою Мартусею у Львові. Після війни вона повернулася на своє старе місце праці, тобто до катедри німецької філології і продовжувала викладати німецьку мову. Згодом отримала докторат й звання професора. Не обійшлося і без допитів, їй заборонили покидати Львів.

Звільнена з праці в університеті в 1973 році, два роки працювала у Львівській Політехніці, але в часі нової хвилі переслідувань за український націоналізм переїхала до Таджикистану і там працювала ще 5 років у Педагогічному інституті ім. Рудакі. В загальному вона має 83 наукові праці, в тому числі 10 книжок.

Із проголошенням політичної перебудови СССР вона дістала дозвіл виїхати до Канади, де її радо зустріли колишні її студентки. Вона вписалася у члени Наукового Товариства ім. Шевченка й була обрана до складу його управи.

На ювілейний вечір прийшло близько 80 осіб. Д-р Д. Даревич представила Ірену Гузар як наукового дослідника і борця за поширення української культури серед чужинців. Ірена Гузар зачарувала слухачів своєю розповіддю про її життєвий шлях.

Василь Верига

Нова вартість поштових послуг в США

У 2006 році вартість поштових послуг в США зросла в середньому на 5.4 відс. Зокрема за лист в країні вагою до унції треба платити 39 центів, до Канади і Мексики – 63 центи, до інших країн, в тому числі й до України – 84 центи, за поштову картку в країні – 24 центи, рекомендований лист (certified mail) – 2.40 дол.

Зі святковим, Різдвяним настроєм

Звучали колядки ...на бандурі

На бандурному фестивалі в Сакраменто

САКРАМЕНТО. – 7 січня відбувся 14-ий Різдвяний фестиваль української пісні і поезії, а 8 січня – Бандурний фестиваль традиційної української колядки в Українському місійному центрі (пастор Ігор Була). Учасники програми були різного віку – від наймолодшої декляматорки Наталочки Сімонс (2.5 рочка) до найповажнішого – активного громадського діяча Леонтія Таубе. Свято розпочалося загальним співом хору та присутніх традиційної колядки „Добрий вечір тобі, пане господарю" у супроводі бандуристів Олі Герасименко-Олійник, Олесі та Романа Ритачок та Андрія Данилишина, а також учнів Ліди Томків та Юлі Деркач. Дмитро Марків, в минулому учасник шкільного ансамблю бандуристів, представив ансамбль бандуристів Школи українознавства – Любу і Надю Клименків, Аніту Ющук, Олю і Марту Романсьо, Юлю Деркач, Ліду Томків, Ірину Тишкевич та Олену Марків. Вони виконали акомпаніямент до колядки „Вставайте, сусіди" (заспівували діти Марчик та Софійка Ритачки, Марта і Тарасик Парки та Христина і Софійка Шевчики), в'язанку з чотирьох колядок та інструментальну версію славнозвісного „Щедрика". Віршики на різдвяні теми для оголошення музичних номерів підготували і виконали Наталочка і Ніколас Сімонси, Марта і Тарасик Парки та Христина і Софійка Шевчики, а співали діти родини Оксани і Святослава Стусів – Івасик, Орися і Арсен, та Саша і Давид П'явки, а також донечка професійної співачки Іванни Таратули – Джуляна Філіпенко.

У концерті брали участь матері бандуристок-школярок Віра Клименко і Тамара Ромасьо, яка сама й написала поезію до пісні „Святої зоряної ночі", що прозвучала в їхньому виконанні в музичній обробці Олі Олійник. З Сан-Франціско приїхали Іванна Таратула, Оксана і Святослав Стуси – активні учасники всіх українських фестивалів, а також Андрій Данилишин.

Гарно виступив зі своїми обробками бандурист Анатолій Хащук, якого також часто можна побачити в українських імпрезах з його ансамблем народних інструментів. Оля Герасименко-Олійник, професійна бандуристка, Заслужена артистка України, виконала композицію свого чоловіка Юрія Олійника „Українське Різдво", написану спеціяльно для неї. А співали колядки солістка Львівського оперного театру Іванна Таратула, випускниці Львівської консерваторії Оля Г. Олійник та Ольга Шевчик (флейта), Олеся і Роман Ритачки, Оксана і Святослав Стуси, вокальний ансамбль у складі Юрія і Наталі Коханих, Галини Лорчак, Ольги Шевчик. Разом вони заспівали „Нова радість стала" та „Бог Предвічний народився".

Своєю присутністю вшанували бандурне свято Генеральний консул України в Сан-Франціско Микола Точицький, віце-консул Тарас Кузьмич та колишній консул, а зараз радник Президента України у міжнародних питаннях Валерій Гребенюк.

Леонтій Таубе згадав сумну історію України, коли не можна було ні святкувати Різдва, ні співати колядок, ні варити куті, та закінчив фестиваль молитвою, як і годиться в молитовному домі.

Юрій Олійник

Акція „Різдво разом" у Львові

Львів приймав близько семи тисяч гостей з східньої України

Під час колядування в УКУ

ЛЬВІВ. – У часі Різдвяних свят Львів приймав близько семи тисяч гостей з східньої України. 560 школярів та студентів з Дніпропетровська, Донецька, Києва, Краматорська, Одеси, Полтави, Симферополя та Харкова завітали до Львова через посередництво організаційного комітету Українського Католицького університету.

П'ята частина гостей зустрічала Різдво у родинах, всі інші гості ділилися кутею в стінах Українського Католицького університету з участю його ректора о. д-ра Бориса Гудзяка та близько 60 працівників та студентів університету. Більшість гостей на львівський двірець прибула 6 січня зранку. Студенти та працівники УКУ організовано зустріли прибулих і з допомогою асоціяції „Львівський пасажирський транспорт" розвезли до місць проживання.

Для гостей були організовані сніданки та вечері, екскурсії по Львову та львівських музеях, до Крехова та Унева, відвідання театрів, круглі столи, зустрічі з гуртами колядників та вертепами. Кожен гість отримав подарунок. Багато організацій та комерційних структур зголосилися допомагати в організації акції „Різдво разом".

„Я ніколи не думала, що зможу зустріти Різдво так весело! – говорить Дарина Цупко з Харкова. – Львів – це, мабуть, найгарніше місто в нашій гарній країні".

Петро Дідула

Різдвяне свято в Татарстані

НИЖНЄКАМСЬК, Росія. – Православних національних організацій у місті кілька: українська, чуваська, кряшенська, російська. В цьому році голова „Вербиченьки" Євген Савенко запропонував провести Різдво разом. 8 січня національні організації зібралися в актовому залі чуваської гімназії. Відкрили свято представники національних громад Євген Савенко (українці), Людмила Євостьянова (чуваші), Ганна Бутяєва (кряшени). З російської сторони хор ветеранів „Надежда" під керівництвом відзначеного Україною за розвиток української культури в Росії Генадія Мєщанінова виконав кілька духовних пісень.

Естафету свята перебрала українська „Вербиченька". Було показано мініспектакль, в якому українська родина накривала різдвяний стіл: донечка посипала стіл сіном, мати стелила скатертину, батько лаштував Різдвяну зірку, дідусь вносив дідуха, син розкладав по чотирьох кутах столу ялинкові гілочки, часник, донечка прикрашала стіл калиною, мати ставила кутю, підсвічник зі свічками. Далі всі члени громади „приходили в гості", приносячи з собою святкові страви і пояснюючи їхнє значення (вергуни, корочуни, вушка, пампушки, перекладанець, струцлю, рибу, вареники, узвар). Співали Різдвяних пісень. Згодом колядували діти недільної школи.

Благочинний о. Георгій Святоключинський привітав православні громади з Різдвом Христовим.

Людмила Найденко

Учасники свята в Татарстані

Українські студії в Урбані-Шампейн: 25 років

Студенти курсу „Українська культура“ в 2005 році

УРБАНА-ШАМПЕЙН. – Українські студії в Ілинойському університеті в Урбані-Шампейн уже мають власну історію. Впродовж двадцяти п'яти років цей університет є місцем проведення щорічних наукових конференцій з українознавства, учасниками яких протягом чверти віку стали сотні науковців з багатьох країн світу. Цього року тут відбудеться ювілейна 25-та конференція, присвячена різноманітним питанням минулого і сучасного України, що їх дискутуватимуть науковці з США, Канади, України та інших країн світу.

Поряд з цим, протягом того самого ж часу студенти університету – українського, а ще більше неукраїн-ського походження – мали змогу вивчати українську мову, літературу, історію та культуру. Проф. Дмитро Штогрин провадить керівництво цими навчальними курсами від початку їхнього заснування, як і Українською дослідною програмою. Багато сотень студентів скористалися нагодою ознайомитися з Україною через її літературу, історію та культуру і в такий спосіб змогли відкрити для себе країну, яка традиційно на Заході вважалася провінційною частиною Росії.

Серед найпопулярніших українознавчих курсів в Ілинойському університеті є курс української культури, який щороку відвідують 30-40 студентів. Під час навчання студенти знайомляться з основними історичними етапами у розвитку української культури, дізнаються про важливі постаті української історії, про українське мистецтво та літературу, включно з сучасною.

Курс української культури також передбачає перегляд українських кінострічок, прослуховування української народної та популярної музики, знайомство з культурним життям української діяспори під час відвідин „Українського села“ у Чикаго.

Більшість студентів не походять з українських родин, а просто виявляють зацікавленість у знайомстві з іншою нацією та її культурою. Окрім того, впродовж останніх п'яти- шести років зберігається стала тенденція до зростання числа студентів, для котрих Україна стає предметом вивчення і, отже, існує потреба у подальшому забезпеченні подібного інтересу і збільшенні українознавчих курсів в університеті.

Велика перевага Ілинойського університету Урбани-Шампейн полягає також у тому, що українська колекція його бібліотеки налічує близько 70 тис. одиниць зберігання і є третьою за розміром у країні.

Заснування української катедри в Ілинойському університеті Урбани-Шампейн могло б стати логічним підсумком зробленої впродовж чверти віку важливої і корисної праці і також стало б ще одним конкретним свідченням тієї цінної місії, що її здійснює українська громада в США, будуючи культурні мости між Україною і Америкою.

Володимир Чумаченко

УКРАЇНА І СВІТ

В. Путін: політика помсти

З перших днів після провалу на українських президентських виборах в 2004 році проросійського кандидата В. Януковича було зрозуміло, що російський президент В. Путін готуватиме помсту. Ганебно передчасні поздоровлення В. Януковича з перемогою, Помаранчева революція як приклад для інших залежних від Москви пострадянських республік, рішуче відвернення України від Росії до Европи – усе це не тільки загрожувало пануванню Росії в східньому реґіоні Европи, а й шкодило образові самого В. Путіна як володаря, бажання якого мало бути законом для решти.

В. Путін не поспішав. Поволі, у затишку кремлівських кабінетів, впродовж року готувалася акція, яка мала підняти населення України проти новообраного Президента і змусити його до покори Москві. Час, обраний для початку „газової війни", сприяв задумові: настала зима, і припинення постачання газу мало б викликати стихійний протест людей, вивести їх на вулиці.

Одночасно був другий, не менш важливий фактор – 1 січня 2006 року вступала у дію проголошена рік тому політична реформа, і Верховна Рада України використала давно очікувану нагоду оголосити недовіру урядові Ю. Єханурова.

Вихованець КГБ В. Путін завжди діяв рішуче. Коли сталося захоплення закладників в московському театрі, без роздумів було вжито смертоносний газ. Коли були захоплені діти-закладники у Беслані, військо негайно почало безжальний штурм школи. Коли світова громадськість почала розуміти, що війна в Чечні-Ічкерії не є боротьбою з тероризмом, а приборканням волелюбного народу, постріл обірвав життя законно обраного президента.

1 січня Росія вирішила припинити постачання газу в Україну. Було розіграно невелике видовище: В. Путін попросив „Газпром" почекати десять днів, бо йому було шкода бідних українців. „Газпром" з відчуттям реальності заперечив, що йому однаково, коли українці почнуть хворіти у холодному житлі - через 10 днів чи негайно. Тоді В. Путін сказав: дамо їм газ за умови, що через три місяці вони платитимуть за нього в п'ять разів дорожче.

Розрахунок В. Путіна на невдоволення українського населення своїм Президентом частково виправдався: навіть у редакційній пошті „Свободи" є листи з осудом дій В. Ющенка і його уряду, а що вже казати про Україну!

Але, усе ж пильніший розгляд подій вказує, що в цілому В. Ющенко „переграв" В. Путіна. Передовсім Україна після зменшення тиску газу не зменшила його відбір з трубопроводу, який йшов до Европи. В результаті европейські країни більше від України відчули загрозу Росії. Усі заяви Москви про надійність постачання енерґоресурсів до Европи виявилися сумнівними. Европейські уряди почали шукати альтернативних джерел енергії, які дозволяли б їм обійтися без Росії. Довелося „Газпрому" відновити постачання газу в повному обсязі.

Верховній Раді теж не вдалося з першої спроби повалити уряд. Народні депутати (прихильники нового альянсу В. Литвина, В. Януковича, Ю. Тимошенко і комуністів) поспішили з голосуванням, не врахувавши, що парлямент після 1 січня може звільнити уряд, але не може призначати новий, тож команда Ю. Єханурова залишається при владі. Але тільки на два місяці, після чого має бути зформований новий уряд. Наразі це може робити тільки Президент. Знову виходить, що В. Ющенко не програв...

У Києві добре розуміють й те, що запаси газу в Росії усе ж не безмежні, а ціни на енергоресурси коливаються, тож може статися, що світ знайде інших постачальників енергоресурсів і тоді Москва шкодуватиме за надмірне нахабство щодо України.

Вже тепер Росія не дуже виграла на підвищенні ціни на газ. Хоча в цілому її дохід зріс, але третина нових прибутків піде на оплату мита за транзит газу через Україну до Европи. „Газпрому" не вдалося здійснити свою давню мрію - досягнути повної контролі над трубами в Україні. Росія дістане від України річно на 1 млрд. долярів більше, але заплатить за це втратою своєї репутації серед тих, хто користується її газом, оскільки вона не дотримує підписаних угод. Тепер „Газпром" має 16 відсотків світового запасу газу і претендує на членство у вищій лізі постачальників газу (чверть усього газу в Европі надходить з Росії). Коли ж виявилося, що не „Газпром", а уряд командує постачанням, авторитет „Газпрому" впав. Адже таке перекриття труби може статися і з Німеччиною, і з Францією...

Не міг передбачити В. Путін ще один позитив для України в „газовій війні". Економіка України досі була як спадщина від СССР енергомісткою. Ніхто з олігархів Л. Кучми не дбав про впровадження новітніх, ощадливих технологій. Нові ціни на газ змусять провідників промисловості шукати технологічного оновлення виробництва і на цьому Україна виграє.

Усі ці зрушення відбуваються на вищих рівнях суспільного життя, а широкі верстви народу при не так уже й розвинутих засобах масової інформації дістають переважно тільки те, що хочуть їм дати ті чи інші кола. Тому так активно в часі „газової війни" телеканали пропагують В. Януковича і його Партію реґіонів. Тримайтеся, мовляв, за цю особу – і матиме вдома газ і незмінну ціну за нього.

Чи має так бути? Національно свідомі сили мали б у цей важкий час як ніколи згуртуватися довкола В. Ющенка, відчути діяльність Президента, його труднощі і його успіхи, розгорнути серед населення роз'яснювальну працю, щоб український народ, як це має бути в часі будь-якої війни, згуртувався довкола свого провідника, бачив його супротивників і вірно оцінював їхні провокаційні дії. Без цього і справді буде не тільки хаос, а й повна руїна ідей Помаранчевої революції, котра була справжнім виявом прагнень народу. але тепер переживає руйнівний вплив таємних ворожих течій.

Л. Хм.

Фортепіяно фабрики „Зайлєр“ здобуває Україну

1849-ий рік видався в історії неспокійним: придушені революції в Франції, Німеччині, Австро-Угорській імперії та Італії; в Каліфорнії починається „Золота лихоманка“, Мінесота приєднується до США, помирають Фредерік Шопен і Едгар По, Ференц Ліст пише симфонію „Тассо“, Чарлз Дікенс - роман „Девід Коперфілд“. Це був період пошуків нового й заперечення старого як в політиці, так і в мистецтві.

Цей рік поклав початок й німецькій фабриці з виробництва фортепіянів та роялів „Зайлєр“. Сьогодні, через 156 років, „Зайлєр“ – така ж всесвітньо відома фабрика, як американський „Steinway“ чи австрійський „Bosendorfer“. Головна контора фірми „Зайлєр“ і фабрика знаходяться в Німеччині, одна філія – в Америці (Атланта) та дві фірми – дистриб'ютори в Україні (Мукачево, Київ). Роялі „Зайлєр“ виставлені в багатьох музеях, в тому числі і в „Ермітажі“ (Санкт -Петербург), в залі цариці Катерини Другої.

ВІДЕНЬ. – Історія фабрики „Зайлєр“ сягає корінням в дев'ятнадцяте століття, коли 1849 року в містечку Лігніц на сході Німеччини ремісник Едуард Зайлєр почав виготовляти свої роялі. Він мріяв про створення інструменту зі своєрідним і високоякісним звуком. Вже в 1872 році він отримує в Москві з рук царя Олександра золоту медаль за професійні успіхи. У 1875 році фабрика переходить в руки сина Йоганна й налічує 120 ремісників. Світ починає визнавати „Зайлєр“: фірму відзначено нагородами в Відні, Амстердамі, Мельбурні, Чикаго, Берліні і Міляні. Інструменти „Зайлєр“ замовляли чи не всі королівські сім'ї Европи. 1923-го року „Зайлєр“ на чолі з зятем Йоганна – Антоном Зайлєр-Дютцом налічує 430 робітників і розростається до найбільшої фабрики в Східній Німеччині. Інструменти „Зайлєр“ стоять на найбільших сценах світу, на них грають такі світила музики, як Енріко Карузо та Руджієро Леонкавалло.

Після Другої світової війни, коли „Зайлєр“, як і більшість підприємств в Німеччині, втратив все, до того часу набуте, син Антона Зайлєра, Стефен, з метою відродити справу предків, засновує фірму спочатку в Данії, а згодом переносить її у франкське містечко Кітцінген на сході Німеччини. Там і донині знаходиться фабрика й головна канцелярія.

Кожен член династії Зайлєр мав музичну освіту і вмів грати на кількох інструментах. Ніколи первинною метою для них не були прибутки. Всі сили кидалися на те, щоб задовільнити професійні вимоги музикантів і композиторів, вдосконалити технологію виробництва і таким чином внести свій вклад в розвиток музики. Сьогодні підприємство всіма способами підтримує конкурси ім. В. Горовіца, ім. М. Лисенка, конкурс „New Names“, а також щорічно влаштовує свій власний „Інтернаціональний фестиваль фортепіянної музики ім. Зайлєра“, де беруть участь представники сорока націй, в тому числі й Україна.

В 1999 році „Зайлєр“ засновує Асоціяцію зі сприяння розвиткові фортепіянної музики. Це об'єднання спонзорує по всій Европі музичні фестивалі, конкурси, надає стипендії та допомагає молодим талантам.

Вперше в історії на чолі фабрики клявішних інструментів стала жінка. Урсуля Зайлєр – енергійна, всесторонньо освічена підприємець й мистець, яка емоції ставить на перший плян як у праці, так і в приватному житті: „Світом рухають емоції. Я помітила, що українська ментальність нам дуже рідна і українці як люди нам набагато ближчі, ніж представники будь-якої іншої европейської нації. Поки що ми маємо дві фірми-дистриб'ютори – в Мукачеві та Києві, та ближчим часом плянуємо співпрацю в більших маштабах. Я завжди була впевнена, що, якщо ми матимемо дочірні фірми в Східній Европі, то це буде в Україні, а точніше в західній Україні. Люди, яких я там зустріла, – відкриті й емоційні. Я не помилилася в своєму виборі – це люди особливого ґатунку“.

Сьогодні три чверті продукції фабрики йде на експорт, в першу чергу в Америку, проте найперспективнішим ринком збуту в майбутньому вважається Україна.

Урсуля Зайлєр
Фото: Pierre IRA

Ситуація на ринку музичних інструментів у нас невтішна. За часів СССР існувало 15 фабрик з виготовлення клавішних інструментів в кожній республіці, – в тому числі й українська чернігівська фабрика, – які щорічно випускали в продаж 120 тис. інструментів. Всі вони були закриті після розвалу радянської імперії та економічної кризи 90-их років. Пережили ті важкі роки лише фабрика Якоба Беккера, колишня „Красный Октябрь“ в Санкт-Петербурзі та „Ліра“ в Москві.

Крім того, Росія впустила на свій ринок й чужоземних виробників

(Закінчення на стор. 15)

Фортепіяно...

(Закінчення зі стор. 14)

ників: одна з престижних німецьких фабрик „Блютнер" відкрила в Палаці музики, найновішій московській концертній залі й об'єкті гордости посадника Лужкова, сальон для продажу своїх інструментів. Трохи запізно, бо Лужков на той час уже був замовив 17 інструментів „Steinway", який вважається в Росії „ролсройсом" серед роялів.

В Україні ні музичні школи, ні вищі музичні навчальні заклади не можуть придбати нові інструменти – нема де і нема за що. Грають на старих, які залишилися в спадок з радянських часів. Одиниці в стані замовити інструмент з-за кордону, ціна якого не менше 100 тис. дол.

Професія музиканта в Україні втрачає свою привабливість і вважається безперспективною – взяти хоча б той факт, що лише один процент дітей-випускників музичних шкіл таки зважується займатися музикою професійно. Не хотілося б, щоб культура стала привілеєм фінансової еліти, а доступ до освіти – розкішшю. Проте така тенденція спостерігається, і запобігти її подальшому посиленню може наразі імпорт і збут в Україні доступних за ціною інструментів.

Початок співпраці вже покладено, розповідає У. Зайлєр: „Першим кроком стало наведення контактів з вищими музичними закладами в Києві. Крім того, ми запрошуємо в гості до Німеччини українські оркестри і молодих музикантів. На жаль, нестабільна політична ситуація в Україні заважає переговорам, початим ще з першим урядом В. Ющенка про нашу тіснішу кооперацію. На відміну від інших фірм, ми пристосовуємося до „середнього споживача", тобто виготовляємо інструменти для домашнього вжитку за помірними цінами, - а не тільки дорогі „елітарні" інструменти, як скажемо, „Bosendorfer". Потрібно вивести клявішні інструменти з категорії „люксус" і зробити доступними кожній сім'ї, – наголошує У. Зайлєр. – Немаловажним є й те, що ми використовуємо лише високоякісне дерево, як наприклад, сосну, що росте на висоті 800 м, - такі високі стандарти не є правилом в області виготовлення інструментів".

Філософія Урсули Зайлєр – філософія філантропа: „Кожна людина прагне здійснити свої мрії і реалізувати себе. Найчастіше це завдання стоїть перед молодими людьми. Наша ціль полягає в тому, щоб знаходити, розвивати і помагати юним талантам, які своєю грою нестимуть радість слухачам і передаватимуть їм могутню силу музики".

P.S.: Про наступні конкурси, українських переможців та діяльність фірми „Зайлєр" можна довідатись на сайті www.seiler-pianos.de або телефоном: +49 (0) 9321-9330. Факс: + 49 (0) 9321-93350, Ed. Seiler Pianofortefabrik GmbH & Co. KG, Germany.

Леся Івасюк, Австрія

Авіяція: сумні підсумки двох попередніх місяців

Напередодні Різдва, 24 грудня 2005 року, в Азербайджані сталася катастрофа літака Ан-124, що виконував рейс Баку – Актау (Казахстан). 18 пасажирів і п'ять членів екіпажу загинули. Літак належав авіокомпанії „Азербайджанські авіолінії".

Ця сумна подія була останньою в переліку авіяційних нещасть минулого року.

19 грудня у повітрі біля берегів США вибухнув літак-амфібія авіокомпанії „Chalk's Ocean Airways", що виконував лет Маямі – Багамські острови. Загинули всі 20 осіб – 3 члени екіпажу і 17 пасажирів, серед яких 4 маленьких дітей.

12 грудня 103 особи, половина з яких – школярі, загинули в авіокатастрофі на півдні Нігерії. Лише сім осіб вижили. Авіолайнер „DC9", що належить приватній нігерійській авіокомпанії „Sosoliso", впав на землю і вибухнув біля летовища міста Порт-Гаркорт на атлантичному узбережжі.

Дві третини пасажирів загиблого авіолайнера – школярі, котрі їхали в Абуджу на різдвяні канікули. У жовтні в околиці Лагоса упав „Boeing 737", що летів також в Абуджу. Тоді загинули всі 117 осіб, що були на борту.

Іранський військово-транспортний літак „C-130 Hercules" 6 грудня в житловому кварталі Теграна упав на 10-поверховий будинок. Під уламками будинку знайшли останки 34 загиблих мешканців, на борту було понад 90 осіб.

27 листопада, в американському штаті Небраска невеликий літак вдарився в телевежу. Загинули всі три особи, що були на борту, серед них і дитина.

20 листопада, у горах на півночі Колюмбії розбився вертоліт. У катастрофі загинули всі 6 осіб, котрі були на його борту, серед них колюмбійські високопосадовці.

20 листопада в Маямі, над стадіоном, де відбувалися перегони „NASCAR", зіткнулися 2 вертолети. Загинув один з пілотів.

У штаті Фльорида 16 листопада впав одномоторний літак „Cessna" – поранені пілот і пасажир. Літак зіткнувся з будинком і зачепив дерево.

11 листопада на борту літака „Іл-76", який розбився під Кабулом, столицею Афганістану, було п'ять росіян, два українці й один пакистанець. Вантажний літак російського виробництва був у експлуатації вже 20 років. Літак перевозив вантаж для військ коаліції з Кабулу на американську базу „Баграм", розташовану за 30 кілометрів від іракської столиці.

За матеріялами „Associated Press"

Хроніка діяльности Пласту в Україні

16-18 вересня у Івано-Франківську відбувся V Всеукраїнський мистецький фестиваль „Дитячі мрії" – частина комплексної програми підтримки творчого розвитку дітей і молоді „Я можу", яку здійснює Пласт. До всеукраїнської програми „Я можу" було залучено понад 4 000 осіб.

6 жовтня у приміщенні Київського міського будинку вчителя відбувся круглий стіл „Можливості дитячих об'єднань у вихованні дітей". Пласт представляли ст.пл. Сергій Летенко і ст.пл. Олександер Аргат. Пластуни представили учасникам круглого столу досвід Пласту у вирішенні проблемних питань виховання дітей та молоді, а також ряд цьогорічних пластових проєктів і програм.

18 жовтня у Києві, в приміщенні канцелярії Пласту, відбулася зустріч пластунів з представниками громади штату Ню-Гемшир, США. Під час зустрічі відбувся обмін інформацією про досвід роботи громадських організацій США, зокрема організації „Boys and girls Clubs of America". В кінці зустрічі підписано угоду про співпрацю між Пластом НСОУ та громадською організацією „Boys and girls Clubs of Amerika" (США). Зустріч відбулася у дружній атмосфері.

Вже традиційно **21-23 жовтня** Івано-Франківськ приймав учасників та гостей Всеукраїнських спортивних змагань. Всеукраїнська Пластова спартакіяда об'єднала пластунів з Дніпропетровська, Полтави, Львова, Тернополя, Рівного, Луцька, Києва, Івано-Франікввська та ін. Цього року на заклик до змагань відгукнулась рекордна кількість учасників різного віку, і це дає підстави стверджувати, що спортивний рух на Україні, зокрема серед пластунів, набирає великої популярности.

31 жовтня - 1 листопада у Львові відбулися масові святкування річниці Листопадового Зриву, які включали впорядкування військових поховань на Янівському, Личаківському кладовищах та Знесінні, історичну теренову гру, Панахиду і нічну стійку на Меморіялі УГА на Личаківському цвинтарі, „брейн-ринг" з історичної тематики учнів загальноосвітніх шкіл Львова, покладання квітів до пам'ятних місць, пов'язаних з подіями 1918 року, вечір авторської пісні в Міському палаці культури імені Гната Хоткевича, похід зі свічками вулицями вечірнього Львова. Серед членів куренів станиці Львів було поширено компакт-диски з короткими історичними фактами та статтями про Листопадовий Зрив.

6 листопада у Луцьку відбулася зустріч керівництва Пласту та Спілки гарцерів Польщі. Учасники зустрічі обговорили напрямки співпраці і домовились про подальші спільні дії. Заплянована участь членів організацій у різноманітних партнерських акціях, зокрема у таборах, семінарах, та проведення спільних проєктів з метою обміну досвідом між двома скавтськими організаціями. Ще однією акцією, проведеною напередодні у рамках програми „Пам'ять без кордонів", стала велосипедна естафета, присвячена Дню незалежности Польщі, у якій на території Волині вперше взяли участь пластуни, а Богдан Солопчук та Дмитро Нірода разом з польськими друзями закінчили свою подорож у Варшаві.

29 листопада відбулося святкування 15-річчя заснування Станиці „Київ" Пласту. Членів Станиці привітав Начальний Пластун Любомир Романків. Головною подією святкування було прийняття в почесні члени Станиці Київ улюбленця пластової молоді – провідника гурту „Тартак" Сашка Положинського із США. Почесними пластунами є також народні депутати Ігор Юхновський та Юрій Криворучко, Президент України Віктор Ющенко.

У 2005 році Пласт провів ряд програм з альпінізму, кінного спорту, водного та пішохідного туризму – загалом понад 100 різних таборів.

Сергій Летенко

Фоторепортаж з життя пластунів в Україні

НОВИНИ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА

Святкування 100-ліття провінції Альберти

Хор „Дніпро"

ЕДМОНТОН, Канада. – З нагоди столітніх святкувань провінції Альберти едмонтонський хор „Дніпро" виступив з концертом „Чотири пори року". Цей концерт був присвячений українським піонерам, котрі спричинилися до будування, а також загального розвитку провінції. Під батутою диригента і мистецького керівника Марії Дитиняк та помічника-диригента Мирослави Загарії виступ відбувся в „McDougall United Church" 30 жовтня 2005 р. Головним акомпаніятором хору була Вікторія Ковальчук, а гостями – акомпаніятор Галина Лазурко і танцювальний ансамбль „Тризуб" під керівництвом Василя Канівця з Калгарі.

Пісні були переплетені народними поезіями і віншуванням, які виголосили Андрій Гладишевський, Іван Зінчук, Уляна Канівець, Богдан Криницький, Ксеня Мариняк, Стефан Мельниченко, Роман Петрів, Андрій Шимановка та Орест Юсипчук.

Програма концерту змінювалась за стародавньо-народним календарним циклом, через чотири пори року. В гармонії з природою, цей календар міряв не тільки перебіг часу, але і керував ритмом людського життя. З приходом християнства система народних обрядів не зникла і сьогодні існує в обрядах та словах коляд та щедрівок, в народних приказках, байках.

Концерт почався молитвою „Прийдіте, поклонімось" (М. Березовського). Голова хору Люба Федущак привітала публіку теплими словами і сказала кілька слів про українських піонерів і про зусилля наступних іміґрантів.

(**Закінчення на стор. 20**)

НОВІ ВИДАННЯ

Дві книжки Лесі Бризгун-Шанти про те, чого забувати не можна

Книжка на тему Голодомору має промовисту назву „Чорні хмари над золотистим полем”. Авторка – „діяспорниця” від народження, яка, одначе, добре знає й щиро любить небачену Україну завдяки глибоко-патріотичному вихованню у домі батьків. Педагог за званням, вона вміє незвичайно глибоко вчуватися у психіку дитини, в її спосіб думання та сприймання життєвих проявів.

„Чорні хмари над золотистим полем”Повість. В-во „Ярославів вал”, Київ 2005, ілюстрував Микола Пшінка.

Це відчуваємо у численних її книжечках для дітей різного віку та для молоді (серія „Курчатка-жовтенятка”, „Золотий горішок”, „На хуторі у дядька Марка”, „Родина ведмедів”, „Родина бобрів”, „Моя таємниця”, „Гало! Гало! Ото ж слухайте” та багато інших). Авторка вміло пов’язує глибоке розуміння та байкове „олюднення” природи з життям сучасних українських дітей та молоді у діяспорі, звертаючись теж по-своєму вміло й доступно і до наших історичних та культурних традицій.

У книжці розповідь про жахіття голоду та несправедливості чужої влади ведеться устами самої Галочки, дівчинки дбайливо вихованої, з розвиненим відчуттям справедливости і людської гідности.

Ілюстрації мистця Миколи Пшінки до цієї книжечки вражають своєю простотою й чистотою ліній та доповнюють текст зрозумілими вже з першого погляду картинами.

Гелен Келер, мала, глуха й сліпа американка із штату Алябама, стала найпопулярнішою легендою кінця минулого століття у цілому західньому світі. А особливо цікава для педагогів її невтомна вчителька Ені Суліван, яка, посвятивши все своє життя одинокій, так важко покривдженій учениці, зуміла виховати її, попри важке каліцтво, людиною нормальною. І більше того, зформувала її повноцінною людиною, яка займалася письменством, створила свою позитивну й будуючу філософію життя, подорожувала по світі, давала доповіді в престижних університетах.

„Гелен Келер або не здамся! Наперекір усьому!” Київ, „Ярославів вал”, 2004 р.

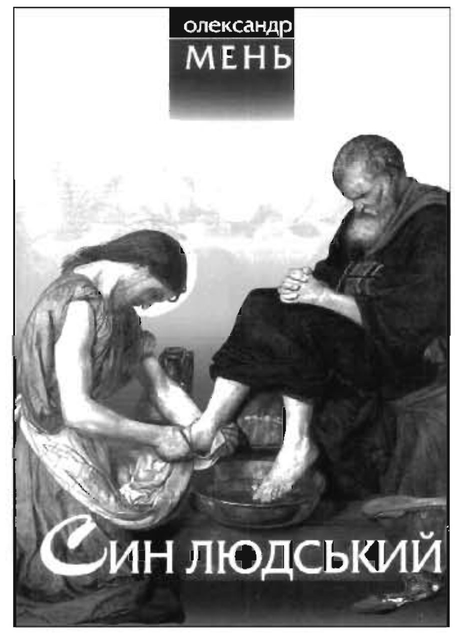
Сьогодні, коли Україна відчиняє собі всі вікна у світ, постаті їх обох – надзвичайно успішної вчительки та учениці з незламною волею бути все ж таки справжньою людиною – повинні стати добрим і українських дітей та не менш корисним виховним засобом для вчителів.

До того ж, стиль письма Лесі Шанти легкозрозумілий, якийсь особливо людинолюбний, вповні згідний з її світоглядом. Цю атмосферу добра успішно доповнюють ілюстрації Миколи Пшінки, який ілюстрував теж і згадану тут книжку про голод.

Обидві книжки можна придбати в Торонто: книгарня „West Arka” або у авторки: 98 Dewson St., Toronto, Ont, Canada M6H 1H3.

Л. Ш.

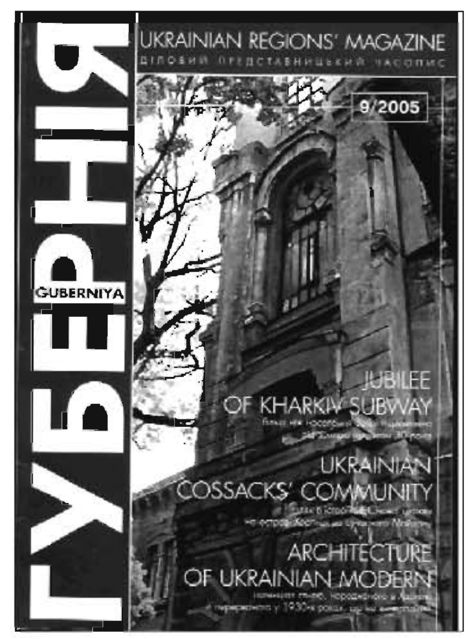
Олександер Мень, „Син Людський“

У Львові видано вдруге відому працю християнського письменника-богослова о. Олександра Меня, підступно вбитого у Підмосков’ї у вересні 1990 року. У доступній, легкій формі автор розповів про Христа. Читач ніби сам перебуває у вирі подій Ісусового життя на Святій землі, де минули земні роки Ісуса. Переклав книжку з російської мови з дозволу полтавчанки Наталі Григоренко-Мень, вдови священика, редактор „Свободи“ Левко Хмельковський.

У справі придбання книжки можна звертатися у католицьке видавництво „Свічадо“ на адресу: а/с 808, вул. Винниченка, 22, Львів, 79008 Ukraine. Тел.: (380-322) 742-309. Електронна адреса: post@svichado.com

Український часопис з Харкова

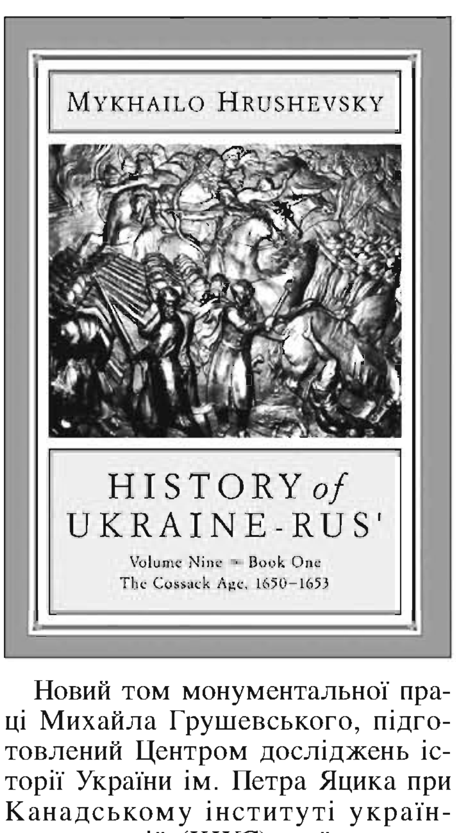
З Харкова до редакції „Свободи“ надійшло число ділового представницького щомісячного часопису „Губернія“, який видає українською та англійською мовами Харківський прес-клюб за підтримки Обласної державної адміністрації і Обласної ради. Це перше в Україні такого роду регіональне видання високого поліграфічного рівня. В часописі є розділ „Український світ“, в якому вміщуються розповіді про життя українських громад за кордоном.

Головний редактор „Губернії“ Юрій Величко, представляючи у редакторській статті часопис, пише, що міждержавні зв’язки України з закордонними партнерами здійснюватимуться переважно на регіональному рівні, тому такі часописи, як „Губернія“ матимуть важливе значення.

У надісланому числі вміщено гарно ілюстровані розповіді з історії і сучасного життя українського козацтва, збори ради директорів СКУ, які відбулися в Харкові 17-18 серпня, харківську „підземку“, архітектуру міста, інші цікаві матеріяли.

З питань передплати часопису можна звертатисядо редакції на адресу: пл. Свободи, 5, Держпром, 4-ий під., 8-9 поверх, Харків 61022 Ukraine. Тел.: (380-57) 757-4715. Факс: (380-57) 715-7517. Електронна пошта: guberniya@ukr.net abo pressclub@vl.kharkov.ua

Центр ім. П. Яцика видав новий том „Історії України-Руси“

Новий том монументальної праці Михайла Грушевського, підготовлений Центром досліджень історії України ім. Петра Яцика при Канадському інституті українських студій (КІУС), вийшов друком у Видавництві КІУСу. Це перша книга дев’ятого тому десятитомної „Історії України-Руси“ Грушевського, що має заголовок „The Cossack Age, 1650-1653“ (Козацька доба, 1650—1653 рр.)“. Водночас це третій том підсерії, присвяченої козацькій добі під назвою „Історія української козаччини“. Це також перша частина найдовшого й найбільш задокументованого тому „Історії“ М. Грушевського.

Новий том простежує історію Хмельниччини від Зборівського договору (1649 р.) до переддня Переяславської угоди 1654 р. Переклад першої книги дев’ятого тому здійснив покійний д-р Богдан Струмінський, видатний філолог і дослідник, який довгий час співпрацював з Українським науковим інститутом Гарвардського університету, де викладав українську мову. Він також був науковим співробітником Центру ім. Петра Яцика. Окрім першої книги дев’ятого тому, його внесок у переклад творів Грушевського включає наукове і мовне редагування першого тому, переклад третього й сьомого (виданого в 1999 р.) томів та наукову консультацію з питань термінології. Дружина д-ра Струмінського, Кетлін Лещишин, зробила попереднє редаґування його перекладів.

Як головний редактор Проєкту перекладу творів Грушевського й директор Центру ім. Яцика д-р Франк Сисин керував підготуванням і публікацією тому. Заступник директора Центру д-р Сергій Плохій виступав редактором-консультантом. Уляна Пасічник виконувала функцію відповідальної редакторки тому. До редакторського складу також увійшли Марта Горбань-Царинник, Мирослав Юркевич, Марко Стех, Душан Беднарський, Андрій Горн槛кевич, Таня Плавущак-Стех та Олена Плохій. В редакторській праці допомагали кілька наукових консультантів, серед яких були Марина Кравець, професори Віктор Остапчук та Марія Субтельна, які допомогли розв’язати багато питань, що стосувалися Османської імперії, а професор Дейвид Фрік відредагував переклади доданих документів.

Підготування до друку першої книги дев’ятого тому стало можливим за рахунок щедрої пожертви від Софії Войтини з Гамільтону, Онтаріо, в пам’ять Василя Білаша, Михайла Чарківського та Михайла Войтини. Дотація Національного фонду для розвитку гуманітарних наук (Вашінґтон, округ Колюмбія) уможливила фінансування перекладу.

Проєкт перекладу творів Грушевського був ініційований Центром досліджень історії України ім. П. Яцика з волі покійного Петра Яцика, який був переконаний, що міжнародна спільнота науковців повинна мати доступ до повного перекладу великої праці М. Грушевського у вигляді фахового та повного перекладу.

16 липня відбулася презентація тому, яку влаштувало НТШ у Мельборні, Австралія. 8 вересня, під час презентації нового тому в Альбертському університеті, з головною промовою виступила одна з сьогодні чільних істориків України – д-р Наталія Яковенко з Києво-Могилянської академії. 1 жовтня презентація відбулася у приміщенні НТШ в Нью-Йорку. Подібний захід відбувся у Торонті 14 жовтня. Ще одна презентація відбулася в Українському національному музеї в Чикаго 15 жовтня.

Сергій Плохій

Виставка „Українське мистецтво і Помаранчева революція" в УІММ

ЧИКАҐО. – На початку грудня в УІММ відбулося відкриття мистецької виставки „Відгук художників: українське мистецтво і Помаранчева революція". Виставка представила твори 15 молодих художників, які брали участь в демонстраціях на Майдані Незалежності. Сама інсталяція виставки, яку виконали куратори Микола Савицький від УІММ та Юлія Ваганова – від Центру сучасного мистецтва в Києві (яка прилетіла на відкриття виставки), захоплює глядачів своєю емоційністю.

Першого грудня 2005 року виставку відвідали дружина Президента Катерина Ющенко та посадник Чикаго Ричард Дейлі, які передали теплі вітання для УІММ з нагоди відкриття виставки. Рік тому виставка „Відгук художників: українське мистецтво і Помаранчева революція" була лише мрією дирекції УІММ, а тепер управа УІММ організувала цю надзвичайну виставку з фінансовою підтримкою Фундації „Спадщина" банку „Певність". Вона буде відкрита для відвідувачів до кінця лютого 2006 року.

Лариса Хрептовська-Райфел

Від департаменту культури Чикаґо заступник директора з питань мистецтва Софія Зутаутас та заступник директора департаменту Валентайн Джадж, адвокат Том Джадж, заступник президента УІММ Люба Маркевич.

Борис та Орися Антоновичі в УІММ

Микола Савицький і Юлія Ваганова

Ряд авторів присилають до редакції електронною і звичайною поштою фотографії, не подаючи докладних підписів до кожної світлини, що ускладнює приготування їх до друку і призводить до помилок в газеті. Просимо подавати підписи до кожної світлини, а також при пересиланні електронною поштою давати кожній світлині назву, що відповідає її змістові (багато авторів давать замість назви тільки число або літеру, що утруднює розпізнавання світлин у великому їх обсязі). – **Ред.**

Чарівний концерт...

(Закінчення зі стор. 18)

Програма почалася з Весни – прекрасної дівчини, яка приносить дари світла й теплоти. Хор заспівав закликання – за давньою монофонічною мелодією, гагілку „А вже весна, а вже весна" (М. Лисенка), „Веснянку" (Б. Фільца) з солісткою Іриною Федеркевич, і „Подоляночку" (А. Кушніренко). Останньою точкою диригувала Мирослава Загарія, а тріо танцюристок з ансамблю „Тризуб" виконало хоровід.

В літньому циклі хор заспівав „Не стій, вербо" (М. Леонтовича) і „Через річеньку, через болото" (Є. Козака); „Ой на морі хвиля грала" (О. Білаша). Виступило тріо „Перлини" (Мирослава Загарія, Леся Чумер, Олеся Талпаш) з акомпаніятором Галиною Лазурко; жіночий хор „Дніпра" (солістка Сузанна Романюк) і танцювальний ансамбль „Тризуб".

Жнива, і з ними осінній цикл, починаються після купальських свят. Молоді хористки Дарця Васараб-Роланд, Роза Євчук, Уляна Канівець, Ксеня Мариняк, Наталя Онищук вийшли на сцену, співаючи старо-давній мотив „Котився вінок з лану та й під господаря браму".

Пісні літнього циклу виконав секстет „Дніпрова хвиля" (Оля Федеркевич, Ірина Федеркевич, Сузанна Романюк, Наталя Онищук, Уляна Канівець, Дарця Васараб-Роланд) з акомпаніятором Галиною Лазурко; солісти Уляна Канівець і Андрій Гладишевський; дует тенорів – Любомир Пастушенко та Іван Зінчук. Пісню „Ой у полі, полі світлиця стояла" (П. Козицького) виконали хор і солістка Леся Чумер.

На пошану перших націй Канади хор з солісткою Іриною Федеркевич заспівав традиційну канадську пісню в обробці Катерини Чомик.

Надходить зима, переважають коляди, новорічні-маланчині пісні та щедрівки. Хор з ентузіязмом заспівав три улюблені щедрівки і одну нову, сучасну – соліст Іван Зінчук, диригувала Мирослава Загарія; „Павочка ходить" (А. Авдієвського) – солісти Уляна Канівець і Наталя Онищук; „В полі, полі плужок оре" (К. Стеценка) – солісти Сузанна Романюк і Любомир Пастушенко, і на закінчення „Щедрівку" О. Яківчука.

Олеся Талпаш

Фоторепортаж: концерт в Ню-Йорку

У ч. 52 „Свобода" подала репортаж Лідії Коваленко „Українська пісня – від Дніпра до Гадсону", в якому йшлося про великий концерт, що відбувся 17 грудня в Бруклінській школі ім. Лінкольна в Ню-Йорку. Тим часом фотожурналіст Аркадій Ягудаєв надіслав світлини про цю подію, частину яких подаємо в тижневику.

На сцені – хор „Думка"

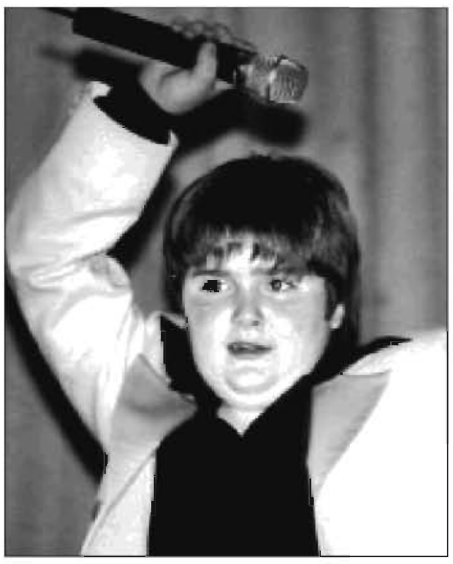
Вітання приймає керівник хору „Думка" Василь Гречинський

Чарує спів скрипки Василя Попадюка

Співає Іво Бобул

Юний соліст Натан Кей

Танець з обручами виконала Тетяна Бас

Новий Посол...

(Закінчення зі стор. 5)

громадські групи „друзів Чорнобилю", які готуються прийняти на відпочинок українських дітей, постраждалих внаслідок Чорнобилю. Лікування хвороб, пов'язаних з наслідками Чорнобилю, займатиме важливе місце в нашій співпраці зі Сполученими Штатами в галузі охорони здоров'я.

Дехто у світі зараз намагається переглянути оцінку наслідків Чорнобилю, стверджуючи, що вони були не такими тяжкими, як досі вважалось. Ми з цим категорично не згодні. Тому ми особливо вдячні пані Марії Місьо за її чудову книгу. Я вважаю, що ця книжка висловлює незалежний та об'єктивний погляд на Чорнобильську ситуацію та її наслідки".

Велике враження на всіх присутніх справив виступ авторки книги. Вона зачарувала авдиторію своєю невимушеністю та простотою, в поєднанні з гострим інтелектом та щирим гумором.

Книга Марії Місьо поєднує в собі емоційне висвітлення людської трагедії, детальне подання технічної інформації стосовно рад1ційного забруднення та уважне дослідження природного світу Чорнобильської зони через двадцять років після вибуху реактора. Вона пояснює, що назва книги містить алюзію до біблейського полину (тому що трава „чорнобиль" – це вид, дуже близький до полину).

Присутні почули чимало хвилюючих подробиць про спостереження, зроблені Марією в „зоні відчуження". Її найсильніше враження – про надзвичайну силу живої природи, яка здатна реґенеруватися та долати найважчі техногенні впливи.

П. В.

Вручення премії ім. Олекси Гірника

КИЇВ. – 24 січня в Київському міському будинку вчителя відбулося вручення премії ім. Олекси Гірника. Премію присуджують за значні успіхи в національно-патріотичному вихованні дітей та молоді, прищепленні їм патріотичного ставлення до української мови. В заході брав участь син Олекси Гірника – народний депутат України, заступник голови Конгресу українських націоналістів Євген Гірник.Цьогорічними лауреатами конкурсу є:Віктор Баранов — письменник, головний редактор журналу „Київ"; Василь Захарченко — письменник (м. Черкаси); Ярослав Івашкевич — учитель (м. Катеринопіль Черкаської обл.); Святослав Караванський — мовознавець (США); Олексій Коновал — громадський діяч, член Управи Фундації ім. Івана Багряного (США); Петро Перебийніс — поет, головний редактор газети „Літературна Україна"; Любомир Пиріг — академік Академії медичних наук України, громадський діяч; Василь Слапчук — письменник (м. Луцьк); Ярослав Яцків — академік НАН України, громадський діяч.

Олекса Гірник — український патріот з Калуша. В ніч з 21 на 22 січня 1978 року він спалив себе на Чернечій горі у Каневі, біля могили Тараса Шевченка, на знак протесту проти політики зросійщення України й українців. Справжній Герой України, він зробив цей мужній крок, аби спонукати українців до активної боротьби за свої національні права.

У Чернівцях буде пам'ятник Шіллерові

ЧЕРНІВЦІ. – Влада Чернівців 23 січня підтримала пропозицію місцевого Товариства австро-німецької культури щодо відновлення в обласному центрі Буковини пам'ятника великому німецькому поетові і драматургові Йоганну Фрідріхові Шіллеру. Пам'ятник плянують відновити поблизу Німецького народного дому на пішохідній вулиці О.Кобилянської, саме на тому місці, де монумент стояв за часів Австро-Угорської імперії, до складу якої у другій половині XIX – початку XX століть входила і Буковина.

Наразі від монумента Й.Шіллерові залишився лише постамент. Відповідні міські служби вже отримали доручення щодо підготування необхідної проєктної документації. Водночас голова Чернівецького товариства австро-німецької культури Франциск Келер від імені німецької громади Чернівців подякував мерії міста за „розуміння необхідности збереження історико-архітектурних пам'яток та культурних традицій австрійської доби".

УНІАН

Говорять депутати

Не можна подолати провалля у два стрибка, тому ми будемо рухатися через нього маленькими кроками.

* * *

За словами президента, до кінця року залишилося трохи більше місяця.

* * *

Цей закон відновив давню несправедливість...

* * *

Слава Богу, у нас ще багато проблем!

* * *

Коли я це чую, мені хочеться лаятися передостанніми словами!

* * *

Настав час накласти заборону на табу!

* * *

Довели до білого поліна!

* * *

Ми цю проблему вирішили у вузькому колі обмежених людей...

* * *

У мене є думка і я буду її думати...

* * *

У нас плюралізм, і на цей рахунок двох думок не може бути.

Зібрав **Юрій Хорощанський**, Черкаси

ФІЛАТЕЛІЯ

Нові марки – Відень і Львів

13 грудня 2005 року в серії „Скарби музеїв України" випущено зчіпку „Національний музей у Львові". Автор: Світлана Бондар. Текст на купоні: „Науково-мистецька фундація Митрополита Андрея Шептицького – Національний музей у Львові. Поля художньо оформлені. Текст на полях українською та англійською мовами. На марках зображені полотна „Архангел Михаїл. I пол. XIV ст. с. Дальова", „Теофіл Копистинський. „Далматинка". 1872 р.".

9 грудня 2005 року випущено марку „Церква св. Варвари у Відні". Автор: Марія Гейко. Поля аркуша художньо оформлені. На полях – текст українською та англійською мовами: „Українські храми за кордоном".

З приводу придбання поштових марок і конвертів України можна звертатися у видавництво „Марка України" (директор Валентина Худолій) на адресу: Хрещатик 22, Київ, 01001 Ukraine. Тел.: (380-44) 279-5930. Факс: (380-44) 279-2182. Електронна адреса: stamp@stamp.kiev.ua

Коли в Україні ще не було поштових марок

Поява кожної нової держави викликає нагальну потребу в нових поштових марках. Найчастіше в таких випадках роблять надруки на чинних марках або випускають провізорії – тимчасові простенькі знаки оплати. У 1991 році пошта України теж ще не мала марок власної держави (першу марку „500 років українського козацтва" випущено 1 березня 1992 р., але в масовому обігу вона з'явилася значно пізніше), тому було зроблено спробу зробити надрук тризуба на марках СССР.

25 березня 1992 року Державний комітет України зі зв'язку видав наказ про такий надрук, але цей символ нової держави і боротьби за національну незалежність тоді ще, очевидь, був неприйнятним для провідників – вчорашніх комуністів, і спробу на місцях відхилили. Тільки в Києві і Львові було зроблено надрук на марках СССР кількох номіналів. Також в Києві зробили надрук гетьманського герба, але ці поштові марки залишились як філателістична пам'ятка. Проте подекуди марки з надруком усе ж наклеювали на поштові відправлення, про що свідчить лист, висланий в квітні 1993 року до Черкас зі Львова з погашенням в обох містах.

У Києві виготовили на комп'ютері провізорії, які вирізали з аркуша ножицями і наклеювали на листи, з'явився також штемпель такого ж малюнку. Але у поштових відділеннях в провінції звичних штемпелів не було, тому їх почали виготовляти з гуми, інших підручних матеріялів. Оскільки ж оплата змінювалася ледве не щодня, працівники пошти спершу писали ручно заплачену суму, а пізніше дістали штемпелі, до відбитків яких можна було чорнилом вписувати потрібну суму. Використовувалися також подібні штемпелі місцевого виготовлення.

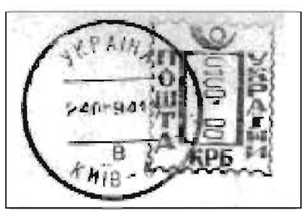
Згодом пошта України почала розсилати централізовано виготовлені штемпелі, але кожного разу – з іншою сумою оплати. Поштовики часто не ставили календарних штемпелів погашення на знаки оплати того часу.

Загалом величезна кількість різновидів поштової оплати у 1991-1994 роках ще чекає на докладне дослідження і систематизацію, визначення походження і поширення тих чи інших поштових штемпелів. Я ж подаю ці зразки поштових штемпелів як приклад явища, яке ввійде в історію пошти незалежної України.

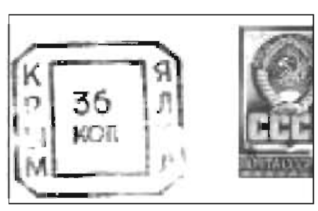
Левко Хмельковський

1993 р. Тризуб на марках СССР

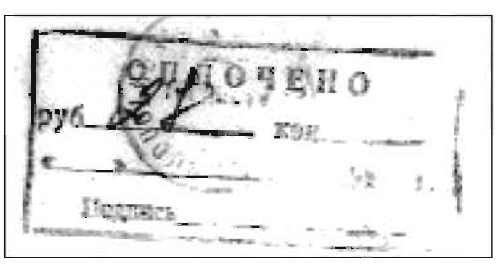
1994 р. Такі штемпелі і провізорії були виготовлені в Києві.

В Криму виготовили штемпель без зазначення держави.

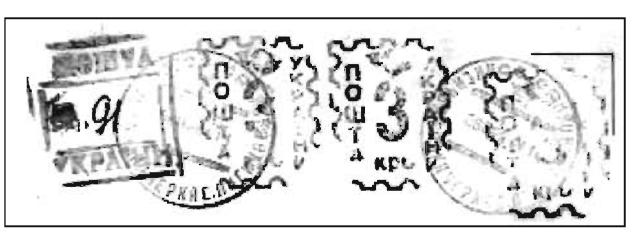
1994 р. Замість марки – ручний напис чорнилом (с. Стебне на Черкащині).

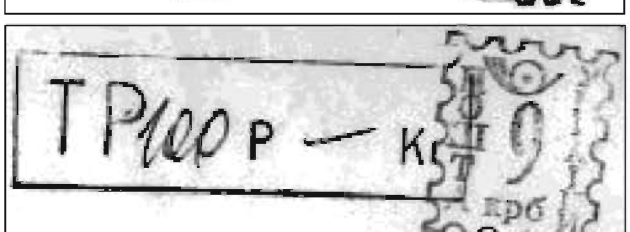

1994 р. Застосування непоштового штемпеля оплати в Мелітополі.

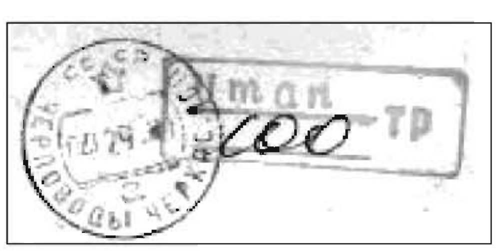

1993 р. Одночасне застосування марок СССР і штемпеля України (м. Чигирин).

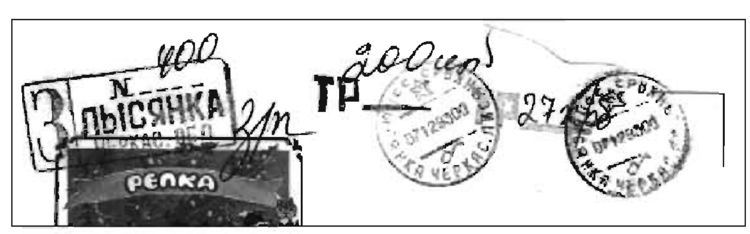

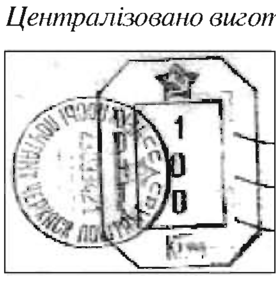
Централізовано виготовлені штемпелі 1994 року

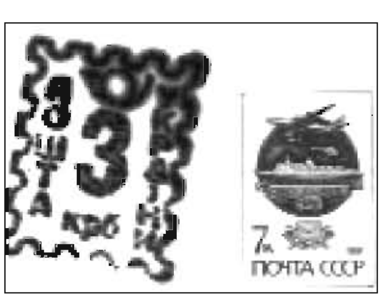
1994 р. Штемпель оплати з Умані на календарному штемпелі СССР.

1993 р. Календарний штемпель СССР і ручне вписування на штемпелі оплати (с. Лисянка на Черкащині).

1994 р. Штемпель оплати без зазначення держави (м. Черкаси).

Одночасне маркування знаками України і СССР

1994 р. Штемпель оплати місцевого виготовлення на конверті СССР і з старим календарним штемпелем (с. Лип'янка на Черкащині).

1992 р. Календарний штемпель СССР і штемпель оплати з зазначенням держави (с. Кліщенці на Черкащині).

ДОРОГІ ЗЕМЛЯКИ! ХОЧЕТЕ МАТИ СПОКІЙНУ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕНУ СТАРІСТЬ — ВСТУПІТЬ В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ!

• ЗНАЙОМСТВА •

Кавалер, 42 роки, здоровий без злих налогів, громадянин Канади, запізнає дівчину з лагідним характером, некурящу. Прошу телефонувати
1(519) 836-1135 Іванко

• ПРАЦЯ •

Потрібна особа до опіки над старшою, немічною особою, недалеко Союзівки.
Тел. до Віри:
(978) 774-3516

"СВОБОДА" запрошує до праці продавців реклями

Ви можете прислужитися громаді й українській пресі, збираючи реклямні оголошення та передплатників для „Свободи", а також продавати газету у Вашій місцевості, отримуючи при тому винагороду. За детальними інформаціями просимо звертатися до Марійки Осціславської на
тел.: **(973) 292-9800, дод. 3040**

АСОЦІЯЦІЯ УКРАЇНЦІВ В АМЕРИЦІ
з глибоким слумом повідомляємо, що
в понеділок, 23 січня 2006 р. у Кергонксоні, Н.Й.
відійшов у вічність довголітній голова Асоціяції
та редактор „Нашого Голосу"

св. п.

д-р РОМАН БАРАНОВСЬКИЙ

Похоронні обряди відбудуться в суботу, 28 січня 2006 р.
в місцевій українській католицькій церкві
Пресвятої Трійці у Кергонксоні, Н.Й.

Вічна Йому пам'ять!

УПРАВА АСОЦІЯЦІЇ
УКРАЇНЦІВ в АМЕРИЦІ

ОБ'ЄДНАННЯ УКРАЇНСЬКИХ ВЕТЕРИНАРНИХ ЛІКАРІВ
з глибоким сумом повідомляє, що
в понеділок, 23 січня 2006 р. у Кергонксоні, Н.Й.
заснув у Бозі на 101-му році життя
Почесний Голова Об'єднання
д-р ветеринарії

св. п.

РОМАН БАРАНОВСЬКИЙ

нар. 12 червня 1905 р.

доктор „гоноріс кавза" Української Ветеринарної Академії
у Львові, редактор „Інформаційного Листка" і Альманаху ОУВЛ,
політично-громадський діяч, публіцист, видатний пластун.

ПОХОРОННІ ОБРЯДИ відбудуться в суботу, 28 січня 2006 р. в українській католицькій церкві Пресвятої Трійці в Кергонксоні, Н.Й.

Вічна Йому пам'ять!

Достойній дружині Покійного, дітям і внукам
складаємо слова найщирішого співчуття.

УПРАВА

В 13-ту ЗАВЖДИ ПАМ'ЯТНУ РІЧНИЦЮ
відходу у Божу вічність нашого дорогого
ЧОЛОВІКА, ДІДУСЯ, ВУЙКА, СТРИЙКА, ТЕСТЯ і СВАТА

св. п.

ЕВГЕНА ЛУЦЬКОГО

буде відслужена

ПОМИНАЛЬНА БОГОСЛУЖБА З ПАНАХИДОЮ

26 січня 2006 р. о год. 8:30 ранку, в монастирі оо. Василіян в Гленкові, Н.Й..
Про молитви за душу Покійного просить
дружина ОКСАНА з дітьми і внуками.

В П'ЯТУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
мого дорогого МУЖА

св. п.

ДМИТРА ФЕДОРКА

будуть відправлені

ЗАУПОКІЙНІ СЛУЖБИ БОЖІ

у церквах:

св. Івана Хрестителя на заході Дітройту, у суботу, 25 лютого 2006 р.,
о год. 10-ій ранку;
в Бразилії.

Прошу згадати Покійного у Ваших молитвах.

Дружина ЛЮБА

Вічна Йому пам'ять!

Ділимося сумною вісткою, що в понеділок,
23 січня 2006 р., заосмотрений найсвятішими
тайнами, відійшов у вічність наш
найдорожчий і незабутній
БАТЬКО, ДІДО, ПРАДІДО та БРАТ

бл. п.

д-р РОМАН БАРАНОВСЬКИЙ

нар. в Галичі, 12 червня 1905 р.
ветеринарний лікар, найстарший член Пластового куреня
„Лісових Чортів" та журналіст-поет.

ПАНАХИДА відбудеться в п'ятницю, 27 січня 2006 р. о год. 6-ій веч. в Humiston Funeral Home, 30 42nd St., Kerhonkson, NY Тел.: (845) 626-3331)

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА відбудеться в суботу, 28 січня о год. 10-ій ранку в церкві Пресвятої Трійці в Кергонксоні, Н.Й.

Залишені в глибокому смутку:

дружина	– СТЕФАНІЯ з ДМОХОВСЬКИХ
син	– ЮРІЙ з дружиною АРЕТОЮ
донька	– ВІРА ГРАБЕЦЬ з чоловіком ЮРІЄМ
внуки	– НАТАЛКА REFFNER з чоловіком MICHAEL, ТАРАС ГРАБЕЦЬ, АНДРЕЯ SOLEIMAN з чоловіком RICHARD, ЛЯРИСА ГРАБЕЦЬ
правнуки	– РОМАН, ЧЕСАРІЯ, АНДРІЙ, МИКОЛАЯ, ТОМА
сестра	– ЛЮБА КОРОЛЬ з чоловіком СТЕФАНОМ та родиною
дальша родина	– БАРАНОВСЬКИЙ, НЕСТАЙКО, ФЕДИНЯК, ПОМІРКО, ЯЦКІВ, ПОЛЮХОВИЧ, ІВАНИШИН, БАЛЯК, ГЕНРІ, БІЛЕЦЬКІ, ДЕКАЙЛО, ЯСТРЕМБСЬКІ, SORCE, ПРОКОПОВИЧ, ФІЦАЛОВИЧ, ҐОШУЛЯК, НАБЕРЕЖНА, СТИРАНКА, ПАШКІВСЬКА, ГУК.

Вічна Йому пам'ять!

Ділимося болючою вісткою з родиною,
приятелями і знайомими, що 19-го січня 2006 р.
упокоїлася в Бозі наша найдорожча
МАМА, БАБЦЯ і ПРАБАБЦЯ

св. п.

ІРИНА КРАВЦІВ

з дому ХОМЯК

нар. 10-го квітня 1914 р. у Львові.

ПАНАХИДА відбулася у вівторок, 24-го січня 2006 р. в каплиці Hines-Rinaldi Funeral Home, Silver Spring, MD.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в середу, 25-го січня 2006 р. в українській католицькій церкві св. Тройці в Silver Spring, а відтак на українському цвинтарі у Fox Chase, PA.

У важкому смутку залишені:

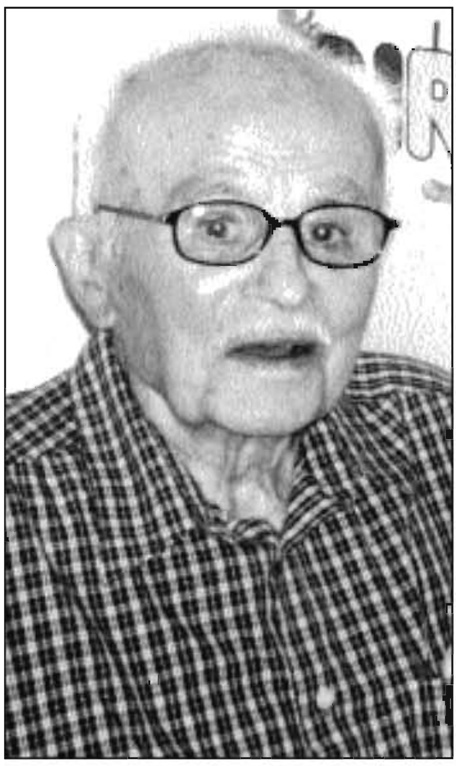
доньки	– ЖДАНА з мужем ІГОРЕМ
	– ТАНЯ
внуки	– СВЯТОСЛАВ з дружиною БРИТ
	– БОРИС з дружиною ХРИСТИНОЮ
	– РОМАН
правнучка	– ЛЮСЯ
	СОНЯ ФЕДОРЧУК з родиною
родини	– ХОМЯКІВ, КРАВЦЕВИХ, БОГАЧЕВСЬКИХ, ГІРНИХ, КОСЕВИХ

та ближча і дальша родина в США та Україні.

Вічна Її пам'ять!

Українці з Пряшівщини також освоювали прерії Канади

Пам'яті Петра Мушинки (1905-2006)

Петро Мушинка в день свого століття.
Фото: М. Мушинка.

Коли ми говоримо та пишемо про українців, які наприкінці XIX століття почали заселяти землі західньої Канади, а в першій половині XX століття перетворили їх у багаті пшеничні ферми, маємо на увазі передусім галичан. Менше знаємо про еміграцію в Канаду „угорських" (закарпатських) русинів і майже нічого – про переселенців з Пряшівщини, які між першими іміґрантами становили немалий відсоток, хоч їхня національна свідомість не була на такому високому рівні, як у галицьких українців.

Одним з тодішніх пряшівчан був і Петро Мушинка, який в липні 2005 року в Торонто відзначив століття з дня народження, а 11 січня 2006 року там же віддав душу Богові. Його життя типове для тисячів його земляків, тому варто згадати його „незлим тихим словом".

Петро Мушинка народився 16 липня 1905 р. в українському селі Курів Бардіївського округу на Пряшівщині в багатодітній селянській сім'ї. Його батько Федір сім разів їздив на заробітки в Америку, переважно в шахти Пенсильванії. Коли 1914 року приїхав додому, його забрали до австро-угорської армії і послали на фронт. Дома залишив хвору дружину з сімома малими дітьми. 10-річний Петро з молодшими братами і сестрами з раннього дитинства був призвичаєний до важкої фізичної праці: орав, косив, копав, годував худобу... Після Першої світової війни і його забрали у військо, тепер вже чехословацьке. В 1928 році, будучи 23-річним парубком, вирушив на заробітки в Канаду. Пару років працював на фармах та на будівництві залізниці. В пошуках праці об'їздив усю західню Канаду. Врешті-решт купив збанкрутовану фарму і почав ґаздувати на своєму. В 1935 році відвідав рідне село й одружився із 18-річною землячкою Зузанною, яку в лютому 1936 року привів на свою фарму в містечку Гусар, в провінції Альберта. Перші місяці мешкали в буді, збитій з неструганих дощок, поміж які віяв вітер, сипало снігом, а вода вночі замерзала. „Та не було вже тої самотности і смутку як раніше, бо ми були молоді, працьовиті і любили одне одного", – згадував Петро пізніше.

Невдовзі він збудував новий будинок, купив коней, машини, народилися донька Маруся і синочок Федір. Зблизився з сусідами-фармерами, українцями. Там, у західній Канаді він (на відміну від інших своїх земляків, які вважали себе словаками), Петро зрозумів, що він є українцем. Вивчив українську літературну мову й активно залучився до українського громадського та релігійного життя.

Коли діти повиростали і треба було посилати їх до школи, у 1944 році продав фарму і разом з сім'єю переселився в Торонто. До відходу на пенсію 27 років працював робітником у фабриці „Anaconda Bras", що виробляла мідяні префабрикати. В Торонто народилася ще одна доня – Патриція. Сім'я жила дружно і щасливо в будиночку з великим городом, який Петрові нагадував фарму. На одній ділянці засівав пшеницю, на другій садив картоплю, на інших – малини, суниці, помідори, огірки, соняшник. Городиною Петро постачав широку рідню, сусідів, друзів, а частину навіть продавав. Зранку до вечора разом з дружиною порався в землі. Взимку займався ще столярством та різьбарством. В невеличкій майстерні виготовляв меблі та вирізував мініятюрні вози, запряжені кіньми та волами, сільськогосподарське знаряддя – плуги, борони, коси, граблі, ціпи, ступки – все, що запам'яталося йому з рідного краю... Його вироби демонструвалися на кількох виставках і навіть були нагороджувані. Увечорі кожного дня сідав за письмовий стіл і в окремий зошит старанно занотовував все, що в той день робив, з ким зустрічався, хто був у нього в гостях. Писав українською та англійською мовами, але ще частіше – рідною лемківською говіркою свого села. В кінці року дарував щоденник комусь із своїх дітей або внуків.

Петро Мушинка спробував свої сили і в літературі. Рідною лемківською говіркою писав вірші. Його спогади опрацював племінник Олесь Мушинка і видав їх окремою книжкою під назвою „Із твердого кореня" (Пряшів, 1996). Це – визначний твір мемуарної літератури українців Словаччини і Канади.

Петро Мушинка ціле життя утримував тісні стосунки з рідним селом, яке, будучи вже пенсіонером, кілька разів відвідував. Довгі роки виписував українську газету „Нове життя", що виходить у Пряшеві. Коли в 1995 році, напередодні 90-ліття, діти запитали його, який подарунок зробив би йому найбільшу радість, він, не задумуючись, відповів: „Завезіть мене до Курова; там я хочу відзначити свій ювілей". Завезли. Разом з ним прилетіли: син, дві дочки, невістка, племінниця, онуки – всього дванадцятеро осіб. Святкування ювілею Петра Мушинки перетворилося у всенародне свято, в якому брало участь ціле село. Ювіляр виступав в українській пресі, по радіо, в телебаченні. Ляйтмотивом його виступів були заклики: „Не забувайте хто ви є і чиї ви діти! Не соромтеся рідної мови! Шануйте свою культуру і народні традиції!Не асимілюйтеся!".

Після смерти коханої дружини 1986 р. П. Мушинка жив один у своєму торонтському будинку, побудованому власними руками. Категорично відмовлявся від пропозицій дітей переселитися до когось із них. „Хочу бути незалежним і не бути на заваді нікому з вас", – обгрунтовував він своє рішення. Останніх п'ять років жив в будинку для старших людей. Діти і внуки щодня відвідували його. І там він старанно вів свій щоденник, там, повний душевної енерґії, відзначив своє століття. В колі своєї родини, друзів, знайомих та співжильців. Вітального листа надіслав йому міський голова Торонто. На Свят-вечір попросив „мачанки" (головна святвечірня страва українців Пряшівщини). Дочка Марія зварила її з найкращих „крайових" грибів. З'їв пару ложок, був задоволений. Очі закрила йому наймолодша дочка Патриція, що всю ту останню його ніч, 11 січня, просиділа біля батька, який прожив сто років, п'ять місяців і 25 днів. Поховали його 16 січня 2006 р. на торонтському цвинтарі Rest of Hewen Cimetery, в спільній могилі з коханою дружиною Зузанною.

Нехай йому буде легкою земля Канади, яка стала його другою батьківщиною.

Микола Мушинка,
Пряшів, Словаччина

---

2 лютого 2006 року минає
ДРУГА РІЧНИЦЯ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ
нашої найдорожчої
МАМИ, БАБЦІ, СЕСТРИ і ТЕТИ

СВ. П.

АННИ ЖУК

Глибоко сумують

дочка – ОЛЯ ТЕСТА з чоловіком РИЧАРДОМ
внучки – АННА
– ЛАРИСА
– АДРІЯНА
племінниця – АННА КАРПЕНКО
сестра – ЛЄНА з родиною в Україні
ближча і дальша родина в Україні.

Вічна Її пам'ять!

ххЗа мову і зміст посмертних оголошень і подяк редакція не відповідає

Ділимося сумною вісткою, що у вівторок,
10 січня 2006 р. відійшов від нас у вічність

СВ. П.

ЗЕНОН ГОЛУБЕЦЬ

нар. 4 лютого 1927 р. у Львові.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в понеділок, 16 січня 2006 р. в церкві св. Івана Хрестителя в Нюарку Н. Дж.

Тлінні останки спочили на цвинтарі св. Андрія Первозваного в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Залишилися у смутку:

син – РОМАН
дочки – ДІЯНА з чоловіком RICHARD McARTHUR дітьми і внуком
– УЛЯНА
брат – БОГДАН з родиною
ближча і дальша родина

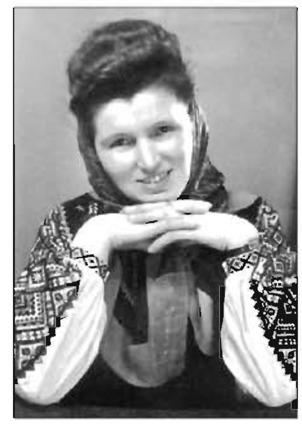
Вічна Йому пам'ять!

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ
СМЕРТИ
незабутньої ДРУЖИНИ, МАМИ,
БАБЦІ і ПРАБАБЦІ

СВ. П.

МАРТИ
ОТАЦЬКОЇ КУЦЬ

(10 лютого 1922 – 11 лютого 2005 р.)

будуть відправлені

СЛУЖБИ БОЖІ

в церквах:

св. Михаїла, в Ню Гейвен, Конн.;
св. Серця в Джонсон-Ситі, Н. Й.;
свв. Петра і Павла, в Лудлов, Мас.

Про молитви за душу Покійної просять:

Чоловік ІВАН, сини, внуки, правнук, сестра і брат.

ПЛАСТОВИЙ КУРІНЬ УПС „ТІ, ЩО ГРЕБЛІ РВУТЬ"
ділиться сумною вісткою, що з волі
Всевишнього відійшла на Вічну Ватру
11-го січня 2006 р.

СВ. П.
пл. сен. дов.

ІРИНА ПІК
з дому МРИЦ

довголітня членка куреня
член станичного проводу у Балтиморі, а опісля у Клівленді,
виховниця.

Цією дорогою висловлюємо глибоке співчуття Родині.

ПРОВІД 2-го КУРЕНЯ УПС
„ТІ, ЩО ГРЕБЛІ РВУТЬ"

З глибоким смутком повідомляємо родину, приятелів і знайомих, що 6-го січня 2006 р. відійшов від нас у Божу вічність на 82-му році життя наш надорожчий і незбутній БАТЬКО, ДІДО і ПРАДІДО

СВ. П.

ІВАН КУСИН

нар. 10 квітня 1924 р. в селі Бережани, повіт Самбір.

ПАРАСТАС відбувся в середу, 11 січня 2006 р. в похоронному заведенні Михайла Насевича.

СЛУЖБА БОЖА і ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в Катедрі Непорочного Зачаття у Філядельфії, а відтак на цвинтар Оклин у Філядельфії.

У глибокому смутку залишилися:

доньки – СТЕФАНІЯ з мужем ІВАНОМ
– ЛЕСЯ з мужем ХРИСТОФОМ
сини – БОГДАН з дружиною ПАТРИЦІЄЮ
– СТЕФАН з дружиною ДЕБОРОЮ
внуки – ІВАСЬ, ЛОРЕЙН, СТЕФАНІЯ, МИХАЙЛО, МАРКО, НАТАЛКА, СТЕФАН і ТИФАНІ
правнуки – ДАНА, НІКОЛ, БРАЄН, ХРИСТОФЕР, МИКОЛА, КАЛТИН, ХРИСТЯ, КІЛЕЙ, ФАЛИН, АМАНДА і МИХАЙЛО

Вічна Йому пам'ять!

У глибокому смутку повідомляємо що в п'ятницю,
18 листопада 2005 р. відійшов на вічний спочинок

СВ. П.

СЛАВКО СТИЦЕШИН

Відвідини відбулися в понеділок, 21 листопада 2005 р. від год. 6-ої до 8-ої веч. в „Bacon Funeral Home", Willimantic, CT.

ПАНАХИДА відбулася у вівторок, 22 листопада 2005 р. о год. 9:30 ранку в тому ж похоронному заведенні.

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА відбулася 22 листопада 2005 р. о год. 10-ій ранку в українській католицькій церкві св. Марії у Вилимантик. Тіло спочило на цвинтараі св. Йосифа у Виндгам, Конн.

У глибокому смутку:

дружина– СТЕФАНІЯ
син – ЕВГЕН з дружиною НАДІЄЮ
доньки – ВІРА МАТЮ
– ГАНЯ ЛЕЙТЕР з мужем СТУАРТОМ
внуки – МАР'ЯННА ЛЕЙТЕР, НАТАЛІЯ СТИЦЕШИН з мужем, СТЕФАНІЯ СТИЦЕШИН з мужем МАЙКОМ, ПАТРИК МАТЮ, ТАНЯ МАТЮ, ПЕТРО СТИЦЕШИН, АЛЬБІНА ЦЕСЬЛА з мужем ГРИГОРІЄМ
та дальша родина в США Канаді і Україні.

Вічна Йому пам'ять!

УПРАВА 83 ВІДДІЛУ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ ім. Івана Франка у Філядельфії, ділиться сумною вісткою, що 6 січня 2006 р. відійшов у вічність на 82-му році життя довголітній член Управи і Контрольної Комісії

бл. п.

ІВАН КУСИН

нар. 10 квітня 1924 р. в селі Бережани, повіт Самбір.

ПАРАСТАС відбувся в середу, 11-го січня ц.р. в похоронному заведенні Михайла Насевича, при Френклін вулиці у Філядельфії.

СЛУЖБА БОЖА і ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ за Покійного відбулися в Катедрі Непорочного Зачаття Філядельфійської Митрополії, а відтак на цвинтарі Оклин у Філядельфії.

Висловлюємо найщиріші співчуття
донькам – СТЕФАНІЇ з мужем ІВАНОМ
ЛЕСІ – з мужем ХРИСТОФОМ
і синам – БОГДАНОВІ з дружиною ПАТРИЦІЄЮ
СТЕФАНОВІ з дружиною ДЕБОРОЮ
як також внукам і правнукам.

УПРАВА ВІДДІЛУ

РЕКЛЯМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • *Марійка Осціславська 973-292-9800 #3040*

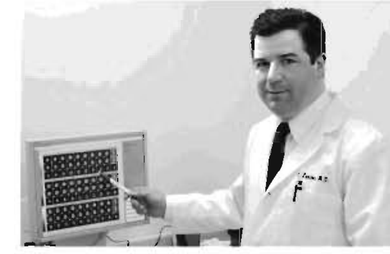
ЛОНГИН СТАРУХ
Професійний продавець забезпечення УНС
LONGIN STARUCH
Licensed Agent
Ukrainian National Assn., Inc.
tel.: 800-673-5150 • 845-626-2058
e-mail:lvstaruch@aol.com

ХРИСТИНА БРОДИН
Професійний продавець забезпечення УНС
CHRISTINE BRODYN
Licensed Agent
Ukrainian National Assn., Inc.
2200 Route 10, P.O. Box 280 Parsippany, NJ 07054
Tel.: (973) 292-9800 (Ext. 3039)
Fax: (973) 292-0900

УКРАЇНСЬКА КНИГАРНЯ
Найбільший вибір українських книжок.
Замовляйте каталог:
1-866-422-4255
www.ukrainianbookstore.com

КАРДІОЛОГ
ПЕТРО ЛЕНЧУР, MD, FACC

Board Certified: Cardiovascular Disease, Interventional, Nuclear Cardiology and Internal Medicine.
Єдиний україномовний „Interventional" кардіолог в NY і NJ.
НОВІ КАРДІОЛОГІЧНІ ЦЕНТРИ
Всі основні обстеження проводяться в двох зручно розміщених сучасних офісах

776 E. Third Ave. Roselle, NJ 07203 (908) 241-5545	1432 Hylan Blvd. Staten Island, NY10305 (718) 351-9292

ОРКЕСТРА „ЛУНА"
Музика на весілля, забави, фестивалі.
Святкування роковин.
ОЛЕСЬ КУЗИШИН
Тел./Факс: (732) 636-5406
e-mail:dumamuse@aol.com

Apon Video, P.O. Box 3082, Long Island City, NY 11103
Tel.: (718) 721-5599
МОЖНА НАБУТИ VHS
Різдвяні оповідання .... Apon – 7778
Новорічний вечір .... Apon – 7772
Щедрий вечір .... Apon – 7780
VHS та DVD В. ЮЩЕНКА
Присяга – 2008; Революція– 2008
Інавгураційний концерт – 2010
14-та Річниця Незалежности – 2011
Ціна VHS 25.00 дол. DVD 30.00 дол.

FATA MORGANA
Музика для всіх: весілля, забави, концерти, фестивалі і приватні прийняття.
*Тел. до Олексія: **(609) 747-1382** або e-mail ok1band@yahoo.com*
website:www.fata-morgana-band.com

ARKA
Нитки, тканина до вишивання, писанкові прибори, касети, відеокасети, CD, шкільні книжки, хустки, кераміка, різьба.
89 East 2nd St., New York, NY 10009
Tel.: (212) 473-3550

LAW OFFICES OF
ZENON B. MASNYJ, ESQ.
Від 1983
- Серйозні персональні пошкодження
- Купно, продаж нерухомостей (Real Estate and coop-closings)
- Репрезентування комерційної діяльности
- Securities arbitration
- Розводи
- Заповіти-офіціяльні завірення

157 SECOND AVENUE
NEW YORK, NY 10003
(212) 477-3002
(Тільки за попереднім домовленням)

УКРАЇНСЬКА БУДІВЕЛЬНА ФІРМА
1. Більше ніж 25 років будівельної практики.
2. Говоримо по-англійськи і по-українськи.
3. Забезпечені повністю страхівкою.
4. Будуємо на нашій або на Вашій площі.
5. Високо кваліфіковані працівники.

Будуємо в North Port, Venice, South Venice, Englewood.

ІГОР ГРОНЬ, президент (941) 270-2413
ЛЮБОМИР ЛУЖНЯК, заст президента (941) 270-2411
TRIDENT DEVELOPMENT CORPORATION

Друкарня
COMPUTOPRINT Corp.
Established 1972
Clifton, New Jersey
виконує друкарські роботи:
- **книжки** (в твердій і м'якій оправах)
- **журнали** (з експедицією, або без)
- **канцелярійні друки**
- **весільні запрошення** (в укр. і анг. мовах)

Ваші замовлення виконуємо сумлінно, скоро і на час та з 30-літнім досвідом!
973-574-8800
Fax: 973-574-8887
e-mail: computopr@aol.com

KARPATY
СКОРА ГАРАНТОВАНА ДОСТАВА • FAST GUARANTEED DELIVERY
Export • Import Ltd.

KARPATY TRAVEL
121 Runnymede Road,
Toronto, Ontario Canada M6S 2Y4
1-800-265-7189
в Торонто (416) 761-9105
e-mail: nsemczys@aol.com

ГРОШОВІ ПЕРЕКАЗИ
ПРОДУКТОВІ НАБОРИ
ЛИСТИ ТА ДОКУМЕНТИ

НАДІЙНО І ШВИДКО до рук адресата в Україну, Польщу та інші держави

ПОДОРОЖНІ ПОСЛУГИ
ВІЗИ • АВІАКВИТКИ
ЗАПРОШЕННЯ до Канади і США
СТРАХУВАННЯ ПОДОРОЖУЮЧИХ

НАЙДЕШЕВШІ МІЖНАРОДНІ ТЕЛЕФОННІ РОЗМОВИ

Пам'ятайте – як посилати, літати, чи телефонувати – то тільки через КАРПАТИ!